

MOTORYZACJA Porsche Sport Driving School rozpoczyna działalność w Polsce

Szkoła Sportowej Jazdy Porsche

Samochody firmy Porsche utożsamiane są z kwintesencją sportu samochodowego. Wysokie osiągi, bezpieczeństwo i niezawodność sprawiają, że każdy, kto zasiądzie za kierownicą może poczuć dreszcz emocji, towarzysząc prawdziwym wyścigom. Nowoczesne systemy wspomagające kierowcę, nie ograniczając dynamiki jazdy, pozwalają wykorzystywać potencjał samochodów. Czy zatem wystarczy zwykłe prawo jazdy, aby jeździć tymi maszynami?

Z pewnością tak. Są jednak osoby, którym nie wystarcza świadomość posiadania jed-

ynym. Polska edycja Porsche Sport Driving School oferuje doskonałe warunki do poznania uczestników do poznania kunsztu kierowców wyczynowych. Dla tych, którzy złapią bakcyłę kolejnym krokiem może okazać się kariera w sporcie samochodowym.

Idea doskonalenia umiejętności spotkała się z bardzo dobrym przyjęciem, a Porsche Sport Driving School rozprzestrzeniła się na niemal wszystkie kontynenty. Sesje treningowe odbywają się na renomowanych torach wyścigowych oraz w ośrodkach bezpiecznej jazdy na całym świecie. W Europie zainteresowane osoby mogą wziąć udział w zajęciach organizowanych

winne pytanie o dobór spoje- ra może przerodzić się w pogłębiany wykład dotyczący zagadnień aerodynamiki.

Ich uwaga przez cały czas skoncentrowana jest na osobach uczestniczących w treningu. Każdą sekcję poprzedza odpowiednie wprowadzenie do tematu szczegółowo omawiające wszystkie aspekty ćwiczenia. Podczas, gdy kierowcy doskonalą swoje umiejętności, specjaliści bacznie ich obserwują. To nie tylko kwestia bezpieczeństwa, lecz także gwarancja osiąganych postępów. Trener jest zawsze w pobliżu: z sąsiedniego fotela lub poprzez radio z towarzyszącego samochodu udziela pomocnych wskazówek. Na koniec analizowany jest styl jazdy każdego z uczestników. Taki niemal 'indywidualny' tok nauczania sprawia, że z adeptów wydobywa się maksimum ich możliwości, a niekiedy nawet nieco więcej.

Od lat 90. Porsche włączyło do oferty szkolenia, organizowane na śniegu i lodzie, które odbywają się m.in. za kołem podbiegunowym w Finlandii, a wraz z pojawieniem się modeli Cayenne – także szkolenia jazdy w terenie. Jednak głównym nurtem niezmiennie pozostają ćwiczenia na asfalcie. Dotąd jedynie nieliczni polscy kierowcy wykorzystywali te możliwości, zdobywając doświadczenia na treningach organizowanych za granicą. Od bieżącego roku, dzięki staraniom importera, Porsche

wym. Polska edycja Porsche Sport Driving School oferuje doskonałe warunki do poznania uczestników do poznania kunsztu kierowców wyczynowych. Dla tych, którzy złapią bakcyłę kolejnym krokiem może okazać się kariera w sporcie samochodowym.

Poznaj swój samochód

Dwudniowy trening Precision jest idealną okazją do zapoznania się z potencjałem swojego samochodu. Jest to podstawowe szkolenie Porsche Sport Driving School. Dlatego też, oprócz oceny indywidualnego stylu jazdy, obszernie omawia ono podstawy. Prawidłowa pozycja za kierownicą, hamowanie awaryjne, nadsterowność i podsterowność oraz zachowanie kontroli nad samochodem to niektóre z tematów, na których oparty jest trening.

Pierwszy dzień szkolenia koncentruje się na tym, w jaki sposób prowadzić samochód i poprawnie reagować w niebezpiecznych sytuacjach.

Drugi dzień to czas na utrwalenie wiedzy i umiejętności nabytych podczas pierwszego dnia; mnóstwo czasu poświęca się ćwiczeniom podstawowych umiejętności prawidłowego pokonywania zakrętów – precyzyjnemu prowadzeniu, umiejętnemu hamowaniu i bezpiecznemu przyspieszaniu.

Jeśli trening Precision podsyca ambicje za kierownicą, czas na kolejny krok – szkolenie Performance. Jest ono przeznaczone dla zaawansowanych uczestników, którzy ukończyli poziom Precision. Ten trwający dwa dni program bezpiecznej jazdy, koncentruje się głównie na dalszym doskonaleniu umiejętności kontrolowania samochodu. Uczestnicy powinni posiadać pewną podstawową wiedzę, jak np. znajdowanie odpowiedniej pozycji za kierownicą, umiejętność optymalnego kontrolowania wzrokiem trasy, prawidłowe reagowanie na nadsterowność samochodu.

poświęcane jest mu wiele uwagi. Wykorzystując zdobytą wiedzę i doświadczenie uczestnicy będą pokonywali całą nitkę toru, a postępy omówi monitorujący je instruktor. Nacisk kładziony będzie bardziej na doskonalenie umiejętności niż na szybką jazdę.

Porsche stale na nowo przesuwa granice możliwości. Po ukończeniu treningu Performance wyzwaniem jest stopień Master. Szkolenie oparte jest na materiale zaprezentowanym na kursie Performance jednak w głównym stopniu koncentruje się na zagadnieniach sportu samochodowego. Program obejmuje znajdowanie idealnego toru jazdy, precyzyjne hamowanie i kontrolowane przyspieszanie przy wyjeździe z zakrętu. Podczas pokonywania pętli kierowca musi odnaleźć idealny tor jazdy na całej długości okrążenia. Szczególna uwaga zwracana jest na manewry bezpiecznego wyprzedzania oraz zagadnienia 'startu zatrzymanego' i 'startu lotnego'. Przez cały czas instruktor 'eskortuje' ucznia w drugim samochodzie, a na koniec razem omawiają zachowanie na torze.

Zajęcia teoretyczne obejmują takie aspekty, jak etykieta wyścigowa, znaczenie flag i odpowiednia odzież w sporcie samochodowym.

Kolejną atrakcją programu jest gość ze świata sportu samochodowego, który wcieli się w rolę instruktora. Ujawnia on kilka sztuczek stosowanych przez profesjonalistów, a także zabiera uczestników na prawdziwie szybką rundę. Wszystko to wprowadza uczestnika w świat kunsztu sportu samochodowego i pozwala wymienić doświadczenia z zawodowcami. Dla osiągnięcia maksymalnych efektów, jazdy są nagrywane na wideo i analizowane w grupie.

Dodatkową atrakcją szkolenia Master jest fakt, że odbywa się ono na homologowanym przez FIA torze wyścigowym. A zatem, by zostać mistrzem należy precyzyjnie dopracowywać technikę jazdy. Najlepiej w szkole, z której nie chce się wracać do domu.

Więcej informacji na temat Porsche Sport Driving School oraz terminów treningów można znaleźć na www.porsche.pl.

Tomasz Popławski

nego z ogierów ze Stuttgartu. Drepczą ich pytania. – „Czy to wszystko, na co mnie stać?”; – „Co roku przejeżdżam bezkolizyjnie tysiące kilometrów, czy jednak w krytycznym momencie zareaguję prawidłowo?”; – „Jak bezpiecznie balansować na granicy praw fizyki, aby do maksimum wykorzystać możliwości samochodu?”. To kwestia ambicji i samoświadomości. Zawsze można wymagać więcej. Od innych i od siebie. Ale statystyczne osiągi zapisane w katalogu to nie wszystko. W przypadku Porsche płynność i precyzja jazdy, pozwalające oszczędzić czas, zużywane paliwo i zwiększające bezpieczeństwo jazdy, to atuty, które mogą dać satysfakcję niejednemu kierowcy.

Porsche szkoli kierowców

Od momentu powstania firmy, Porsche słucha głosów swoich klientów i wychodzi naprzeciw roszczeniom się popytowi. To jeden z filarów sukcesu Porsche. Obok doskonałych samochodów sportowych powstała cała gama produktów i usług ukierunkowanych na zaspokojenie różnorodnych potrzeb odbiorców. Jednym z takich rozwiązań jest działająca już od 1974 r. Porsche Sport Driving School (Szkoła Sportowej Jazdy Porsche). Jej celem jest ustawiczne podnoszenie umiejętności kierowców pozwalające im jeździć bezpiecznie i skutecznie radzić sobie z niebezpiecznymi sytuacjami na drodze. Program szkolenia przewiduje 3 stopnie zaawansowania: Precision, Performance i Master.

m.in. na słynnym Nürburgring czy Spa Francorchamps.

Standaryzacja programu umożliwiła kontynuowanie nauki w dowolnie wybranych przez siebie lokalizacjach, ponieważ certyfikaty ukończenia poszczególnych poziomów uznawane są przez wszystkie ośrodki PSDS. Jest to zasługa międzynarodowego programu wspólnego dla wszystkich szkół oraz kadry wykwalifikowanych instruktorów, którzy z zaangażowaniem i niemiecką precyzją przekazują wiedzę, zgodnie z wzorcami wypracowanymi przez lata. Wielu z nich to prawdziwi szczęściarze – łączą pracę z pasją. Na co dzień pracują przy powstawaniu i testowaniu nowych modeli Porsche – są specjalistami od zawieszek czy układów hamulcowych, odpowiadają za jakość produktów. Na specjalne okazje stają się trenerami, którzy gotowi są zaoferować znacznie więcej niż szkolenie – także dogłębną wiedzę o produktach pochodzących z pierwszej ręki. Wiedzę, którą zawsze chętnie się dzieli i przez to trzeba być bardzo ostrożnym: nie-

Sport Driving School rozpocznie działalność również w Polsce. Prowadzona będzie przez kadre krajowych i zagranicznych instruktorów, a zajęcia odbywać się będą w Bednarach pod Poznaniem oraz na poznańskim torze wyścigo-

Pod okiem doświadczonych instruktorów uczestnik pozna tajniki prawidłowego wchodzenia i pokonywania zakrętów. Jednocześnie jego uwaga zwracana jest na potencjalne zagrożenia występujące w codziennej jeździe. Inne ważne punkty to nauka oceny prędkości i szybkiego reagowania. Zakres ćwiczeń obejmuje m.in. nagłe manewry, pozwalające doświadczać, jak potężny wpływ mają niewielkie różnice prędkości na zmiany obciążenia samochodu. Pod nadzorem instruktorów stopniowo prowokowane są sytuacje, w których samochód zachowuje się nadsterownie. Program obejmuje również ćwiczenia zachowania kontroli nad samochodem w najbardziej wymagających warunkach.

Pierwszego dnia, oprócz pogłębionej sesji teoretycznej, uczestnicy będą mieli okazję zapoznać się z sekwencjami następujących po sobie zakrętów. Dobór sekcji, które koncentrują się na specyficznych umiejętnościach, w szczególności idealnej linii prowadzenia samochodu i związanymi z tym reakcjami na zmiany obciążenia, umożliwia dalsze doskonalenie kontroli nad samochodem. Efektywne hamowanie podczas wchodzenia w zakręt i unikanie niepotrzebnych manewrów kierowcą są zasadniczo kwestią praktyki. Dlatego też każdy z uczestników jak najwięcej czasu spędza w samochodzie. Jednym z głównych modułów treningu jazdy torowej jest pokonywanie okrążeń i podczas tego szkolenia

SAMORZĄD REDA – Przyjazna Gmina 2009

W sercu Kaszub

Jadąc z Gdańska na Hel, przejeżdżamy przez malowniczo położoną miejscowość Reda (woj. pomorskie). Miasto z uwagi na swoje atrakcyjne położenie (bliskość Trójmiasta, walory przyrodnicze), liczne tereny inwestycyjne (zwłaszcza pod budownictwo mieszkaniowe), rozwijającą się infrastrukturę, stwarza doskonałe warunki do zamieszkania oraz do lokalizacji nowych firm i przedsiębiorstw, nastawionych głównie na obsługę ruchu turystycznego. Ostatnich kilkanaście miesięcy było dla miasta bardzo korzystnymi pod tym względem. Udało się zakończyć kilka ważnych inwestycji, a kolejne rozpoczęto.

Wymiar inwestycyjny

Reda należy do grona najbardziej atrakcyjnych miejscowości pod względem sprzyjania inwestycjom zewnętrznym, aktywności gospodarczej i obywatelskiej. – Dynamice rozwoju pomaga wzrastający dynamicznie budżet miasta [z 30 mln zł w 2007 r., do ponad 50 mln zł w roku ubiegłym i ponad 70 mln w bieżącym – przyp. red.]. To rekordowy wzrost jak na miasto tej wielkości – podkreśla Krzysztof Krzemiński, burmistrz Redy. – Wiele inwestycji udaje nam się sfinansować przy pomocy środków zewnętrznych w tym głównie unijnych, z których staramy się, z dużą determinacją, korzystać.

Do największych inwestycji infrastrukturalnych ostatniego okresu należy bez wątpienia zrealizowana modernizacja i rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej miasta, w wyniku której już blisko 100 proc. terenów zostało zwodociągowanych, a 80 proc. skanalizowanych.

W ciągu ostatnich 3 lat na terenie Redy zrealizowano blisko 35, różnego rodzaju inwestycji.

To m.in.: rozbudowa stadionu sportowego, budowa 2 szkolnych hal sportowych (wkrótce powstanie trzecia), termomodernizacja dwóch szkół, modernizacja kilkunastu ulic. Kolejne, duże inwestycje są w trakcie realizacji.

Uroczyste wręczenie tytułu Przyjazna Gmina 2009

– W ostatnim okresie, mając na uwadze dalszą poprawę infrastruktury, bezpośrednio wpływającej na rozwój inwestycyjny, stawiamy na rozbudowę i modernizację naszych dróg – podkreśla burmistrz Redy.

W tym zakresie, Reda wspólnie z Rumią i powiatem wejherowskim przystępuje w bieżą-

cym roku do kolejnego dużego drogowego projektu, jakim będzie budowa połączenia tzw. „Leśna-Cegielniana”, które będzie również pełniło funkcję obwodnicy Redy i odciążą obecną drogę krajową nr 6 z Trójmiasta do Wejherowa. Będzie to jedna z największych inwestycji tego regionu (m.in. budowa dwóch tuneli drogowych pod liniami kolejowymi). Całkowity koszt wyniesie ponad 80 mln zł.

– Przed nami także rozpoczęcie prac rewitalizacyjnych części Redy nad rzeką. Miejsce to, pięknie położone, w latach 80-tych było zapleczem budowy osiedla mieszkaniowego pobliskiej elektrowni atomowej

w Żarnowcu. Teraz powstanie tam zielony kompleks parkowy z amfiteatrem, skate-parkiem, placami zabaw, z dostępem do bezprzewodowego Internetu – mówi burmistrz Krzemiński.

Walory przyrodniczo-turystyczne

Reda leży w malowniczej pradolinie rzeki Leby i Redy. Przez

gminę przebiegają ważne szlaki komunikacji drogowej i kolejowej, m.in. droga międzynarodowa na Półwysep Helski. Miasto słynie z wyjątkowo atrakcyjnych walorów geograficzno-przyrodniczych. Usytuowane jest w otoczeniu lasów, w tym obszarów chronionych Puszczy Darżlubskiej i Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego.

Okolicę podziwiać można z 70-metrowego punktu widokowego (ponad 200 stopni schodów), skąd rozciąga się wspaniały widok na Zatokę Pucką i Mierzęję Helską. Do wybrzeża Bałtyku z centrum Redy jest zaledwie kilkanaście kilometrów.

Przez miasto przepływa urokliwa rzeka Reda o wysokim stanie czystości, dzięki czemu jest ona rajem dla miłośników wędkarstwa. Przebiegają tu też liczne szlaki turystyczne: Wejherowo-Puck, Sopot-Wejherowo i Gdynia Wzgórze Świętego Maksymiliana-Wejherowo.

Reda słynie z wyjątkowo zdrowej wody pitnej, czerpanej z ujęć plejstocennych i trzeciorzędowych. Również powietrze na tym terenie zaliczane jest do najczystszych w Polsce północnej.

Dawnych dziejów początki

Początków osadnictwa w Redzie należy szukać w okresie mezolitu, w ok. VI w. p.n.e. (epoka kamienna). W okolicach dzisiejszej ul. Polnej i w rejonie Rekowa Dolnego odnaleziono liczne ślady osadnictwa z tego okresu (m.in. narzędzia krzemienne). Na terenie miasta odnajdy-

Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół nr 1 w Redzie

wane są również liczne pozostałości z późniejszych okresów (np. topór z rogu jelenia z neolitu, naczyńa gliniane z epoki brązu czy miejsca pochówków kultury pomorskiej z epoki żelaza). Najdynamiczniejszy rozwój tych terenów rozpoczął się we wczesnym średniowieczu, kiedy w 2 połowie VI wieku terytorium to zasiedlili Słowianie, tworząc kulturę prapolską. W dzisiejszej Redzie odkryto ponad 40 stanowisk archeologicznych (m.in. osady, grody) z okresu średniowiecza.

Ze średniowiecza pochodzą też pierwsze wzmianki pisane o tych terenach – wymieniana jest osada Gręzlewo, która później występuje kolejno m.in. pod nazwami Gransław, Granisów, Redau i Rede. Właściwa nazwa – Reda (od nazwy rzeki) – obowiązuje od 1500 r.

Pierwsza źródłowa informacja o Redzie pochodzi z kontraktu lokacyjnego z 1357 r., stwierdzającego istnienie osady, której właścicielami byli Krzyżacy. Dalsze burzliwe dzieje Redy nierozdzielnie związane były z jej strategicznym nadmorskim położeniem i wydarzeniami, mającymi wpływ na historię całej Pol-

ski, m.in. wojny na Pomorzu w XV wieku, Wojna Trzynastoletnia, najazd Szwedów w latach 1656-1660 (potop szwedzki).

Lata 60. i 70. ub. wieku, wraz z nadaniem praw miejskich (1967), to powstanie i rozwój miasta z trzech osad: Redy, Ciechocina i Pieleszewa. Szybki przyrost ludności nastąpił w czasie budowy nie zakończonyj Elektrowni Jądrowej w Żarnowcu. W tamtym czasie liczba mieszkańców Redy wzrosła z niecałych 6 tys. do ponad 12 tys. Ostatnich kilka lat to znów dynamiczny wzrost ilości mieszkańców w mieście. Dzieje się to za sprawą intensywnie rozwijającego się budownictwa wielorodzinnego, powstającego na atrakcyjnych terenach. Obecnie Reda liczy już ponad 20 tys. obywateli.

Maria Leżucha, Jacek Majewski

EDUKACJA Bogata oferta Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Warszawie. Nominacja do Programu Najwyższa Jakość

Nowoczesne kształcenie z tradycjami

Zakład Doskonalenia Zawodowego w Warszawie jest stowarzyszeniem oświatowym o wieloletniej tradycji nauczania, specjalizującym się w szeroko rozumianej edukacji zawodowej. Działalność prowadzona przez Zakład z powodzeniem łączy najnowsze osiągnięcia dydaktyczne z wzbogacanymi przez dziesięciolecia treściami nauczania.

Sieć wyspecjalizowanych centrów i ośrodków kształcenia ZDZ obejmuje swym zasięgiem województwo mazowieckie oraz część województwa łódzkiego. Główna siedziba Zakładu mieści się w Warszawie przy ulicy Podwale 13, a poza stolicą placówki zlokalizowane są w Ciechanowie, Kutnie, Płocku, Radzyminie, Siedlcach i Wyszkowie. Od wielu lat Zakład współpracuje z instytucjami centralnymi i władzami województwa mazowieckiego oraz urzędami pracy, a także organizacjami pozarządowymi w zakresie świadczenia usług edukacyjnych, skierowanych dla różnych grup odbiorców. Część tej współpracy odbywa się z w ramach partnerstw, zawieranych w związku z realizacją projektów współfinansowanych ze środków EFS.

– Do korzystania z naszych usług zapraszamy też firmy pragnące przekształcić swoich pracowników – mówi Robert Lenart, prezes Zarządu Zakładu. – W oparciu o indywidualne potrzeby przygotowujemy bogatą ofertę kursową, realizo-

waną w systemie szkoleń zamkniętych.

Oferując różnorodne formy edukacji, realizowane zarówno w trybie kursowo-seminaryjnym, jak i szkolnym, ZDZ stwarza możliwość zdobycia wykształcenia lub nowych kwalifikacji, doskonalenia zawodowego, a także uzyskania konkretnych uprawnień zawodowych. Oprócz nauki w gimnazjach i liceach ogólnokształcących, oferta Zakładu obejmuje możliwość zdobywania wiedzy i umiejętności w szkołach ekonomicznych, informatycznych, mechanicznych, poligraficznych, fryzjerskich, kosmetycznych i gastronomicznych.

Oprócz stałego podnoszenia poziomu i jakości kształcenia, wprowadzane są nowe, atrakcyjne kierunki i specjalności, których profil koresponduje z wymogami współczesnego rynku pracy. Zakład stara się też oferować swoim uczniom i słuchaczom dodatkowe zajęcia z pakietu szkoleń miękkich, w tym również w ramach projektów współfinansowanych z EFS, wspomagające ich dalszy, kompleksowy rozwój. ZDZ organizuje również szkolenia, których ukończenie umożliwia uzyskanie uprawnień wydawanych przez Urząd Dozoru Technicznego oraz Transportowy Dozór Techniczny.

Zakład może pochwalić się znaczącym doświadczeniem w realizacji różnorodnych projektów, współfinansowanych z budżetu państwa oraz funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. W latach 1996-2009, a więc

w okresie przedakcesyjnym i w pierwszych latach członkostwa Polski w UE w ramach ZPORR i SPO RZL oraz w ramach PO KL, Zakład przeszkolił ponad 30 tysięcy osób.

– Nasze działania skierowane są do różnych grup odbiorców, m.in. osób bezrobotnych i poszukujących pracy, zagrożonych wykluczeniem społecznym i niepełno-

sprawnych, absolwentów, młodzieży oraz osób pracujących, pragnących kontynuować edukację w systemie kształcenia ustawicznego – kontynuuje prezes Lenart. – Realizując projekty współfinansowane ze środków EFS wprowadzamy nowoczesne formy edukacji, które pozwalają na efektywne zdobywanie wiedzy i kwalifikacji zawodowych różnym grupom beneficjentów.

W szkoleniach, oprócz tradycyjnego sposobu przekazywania

wiedzy, Zakład wykorzystuje efektywne formy kształcenia na odległość – e-learning oraz metodę mieszana (blend learning) z zastosowaniem autorialnych pakietów dydaktycznych. Zawartość merytoryczna pakietów jest sukcesywnie rozszerzana i modyfikowana, co gwarantuje ich pełną przydatność w procesie kształcenia. W prowadzeniu szkoleń Zakład współpracuje z redakcją programów edukacyjnych telewizji publicznej, a także korzysta z filmów instruktażowych powstałych w ramach projektów współfinansowanych ze środków EFS w pracowniach szkoleniowych Zakładu.

Ważnym elementem w ofercie warszawskiego ZDZ są szkolenia dla nauczycieli oraz kadry kierowniczej szkół i placówek oświatowych, prowadzone przez Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Warszawie i Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Kutnie. W ofercie skierowanej do pedagogów znajdują się kursy kwalifikacyjne i doskonalące oraz kursy organizowane na zlecenie rad pedagogicznych.

Gwarancją wysokiego poziomu kształcenia jest obowiązujący w Zakładzie system jakości ISO 9001:2001, jak również dokumenty certyfikujące, np. certyfikat „Zgodny z EC DL” na prowadzenie szkoleń w oparciu o zweryfikowany program, przy-

gotowujący do zdawania egzaminów Europejskiego Certyfikatu Umiejętności Komputerowych (ECDL) czy certyfikat uznania kompetencji jednostki edukacyjnej wydany przez Centralny Instytut Ochrony Pracy, a także możliwość świadczenia usług szkoleniowych i informacyjnych w ramach Krajowego Systemu Usług dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw. ZDZ współpracuje z firmą TÜV SÜD Polska, która monitoruje prowadzoną przez Zakład działalność szkoleniową.

Przy Zakładzie działają Kwalifikacyjna Komisja Energetyczna oraz Komisja Egzaminowania Spawaczy, których zadaniem jest przeprowadzanie egzaminów na uprawnienia energetyczne i spawalnicze.

Dzięki istniejącym w Zakładzie Agencjom Pracy – w Warszawie, Kutnie i Wyszkowie – osoby bezrobotne lub poszukujące pracy mają możliwość znalezienia zatrudnienia, a pracodawcy – pozyskania wysoko wykwalifikowanych pracowników spośród najlepszych absolwentów szkół, szkoleń i kursów. Pracujący w agencjach doradcy zawodowi pomagają w określeniu predyspozycji i preferencji zawodowych, a także udzielają kompleksowych informacji nt. wymogów współczesnego rynku pracy. Służą również pomocą w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych, związanych z podjęciem zatrudnienia.

Od 2008 roku Zakład Doskonalenia Zawodowego w Warszawie

jest członkiem Polskiej Izby Firm Szkoleniowych, a jego przedstawiciele biorą aktywny udział w pracach komisji tematycznych działających przy Izbie.

Stołeczny ZDZ jest założycielem utworzonej w 2000 r. Wyższej Szkoły Zawodowej Kosmetyki i Pielęgnacji Zdrowia. Uczelnia kształci m.in. w specjalnościach: Kosmetyki i wyroby chemii gospodarczej, Produktów aptecznych, Masaż i fizjoterapia, Podologia, Spa & Wellness, Kosmetyka estetyczna, Zarządzanie salonem kosmetycznym. Po trzyletnich studiach w systemie stacjonarnym lub zaocznym absolwenci otrzymują tytuł licencjata. Możliwe jest także podjęcie studiów podyplomowych, w tym również w ramach realizowanego przez uczelnię projektu, współfinansowanego ze środków EFS, a w najbliższej przyszłości – również uzupełniających studiów magisterskich.

Jak ocenia prezes Lenart, bogata oferta edukacyjna Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Warszawie, wychodzi naprzeciw najbardziej wysublimowanym wymaganiom i oczekiwaniom: – W swojej działalności staramy się w pełni dostosować do potrzeb Klientów, zarówno w sferze programowej, jak i organizacyjnej. Nasza dewiza: „Nowoczesne kształcenie z tradycjami”, to nie jedynie slogan reklamowy, ale rękojmia usług szkoleniowych na najwyższym poziomie. Zapraszamy do korzystania z naszych usług.

Joanna Chrustek

STREFY EKONOMICZNE Krakowski Park Technologiczny w Programie Najwyższa Jakość QI 2010

Dla rozwoju nowoczesnej gospodarki

Krakowski Park Technologiczny Sp. z o.o. (KPT) to spółka zarządzająca krakowską specjalną strefą ekonomiczną, posiadającą status parku technologicznego. KPT, obok funkcji związanych z zarządzaniem sse, konsekwentnie i skutecznie realizuje politykę wszechstronnego rozwoju, przy współpracy ze środowiskami biznesu i nauki, wspierając rozwój nowoczesnej gospodarki.

Biznes dla nauki – nauka dla biznesu

Krakowski Park Technologiczny dziś bezpośrednio przyczynia się do rozwoju innowacyjnych technologii integrując na jednym terenie ośrodki naukowo-badawcze i firmy stawiające na innowacyjne rozwiązania. KPT gwarantuje dostęp do finansowania, doradztwa, szkoleń, wysokiej jakości infrastruktury i duży potencjał przedsiębiorczości. Park współuczestniczy w licznych przedsięwzięciach służących wspieraniu przedsiębiorczości, transferowi technologii i rozwojowi nowych firm.

Lokalizacja parku technologicznego w pobliżu ośrodków akademickich zapewnia bezpośredni udział kadry badawczo-rozwojowej w działalności firm. Przedsiębiorcy mają ułatwiony dostęp do wyników badań naukowych, aparatury, doradztwa technicznego, specjalistycznych szkoleń czy baz danych. Z kolei instytucjom naukowym

daje to możliwość komercyjnego wdrażania własnych osiągnięć, a studentom odbycia staży i praktyk oraz zdobycia zatrudnienia. Wynikiem tej współpracy jest powstanie wyjątkowego środowiska innowacyjnego, w którym bezpośrednie kontakty naukowców i przedsiębiorców generują efekt synergii. Dzięki temu portfel usług strefy jest bardzo szeroki – podkreśla dr **Sławomir Kopec**, prezes zarządu KPT.

Wsparcie dla przedsiębiorczych

Krakowska strefa przeznaczona jest głównie dla firm z sektora zaawansowanych technologii (elektronika, informatyka, telekomunikacja, biotechnologia), jednak swoje miejsce znalazły tu również firmy z innych branż, które poszukiwały dogodnych warunków inwestycyjnych (np. poligrafia, motoryzacja, logistyka). Lokujący swoje przedsięwzięcia w specjalnej

strefie ekonomicznej uzyskują pomoc publiczną w postaci zwolnienia w podatku dochodowym. Spółka wspiera przedsiębiorstwa poprzez reprezentowanie ich działań na szczeblu administracyjnym i pomoc w rozwiązywaniu bieżących problemów. Kryteria przyjęcia podmiotu do strefy są zróżnicowane i uzależnione od statusu rynkowego firmy, gwarantując właściwe wsparcie.

Krakowski Park Technologiczny angażuje się także w inne przedsięwzięcia mające na celu wsparcie inwestorów – wraz z Urzędem Marszałkowskim i Małopolską Agencją Rozwoju Regionalnego utworzył Centrum Business in Małopolska – profesjonalne biuro kompleksowej obsługi inwestorów. Zadaniem CeBiM jest także promocja potencjału gospodarczego Małopolski.

Na pomoc KPT mogą także liczyć początkujące firmy o dużym

potencjale rozwojowym. Działający w KPT inkubator technologiczny oferuje m.in. preferencyjne warunki wynajmu powierzchni biurowych i obsługi administracyjnej oraz doskonale przygotowaną infrastrukturę, udział w szkoleniach i konferencjach. Na terenie strefy już 20 firm korzysta z możliwości, jakie daje funkcjonowanie w inkubatorze.

W celu bezpośredniej pomocy nowym, szukającym kapitału firmom KPT powołał fundusz załączkowy, który przeznaczony jest na bezpośrednie dofinansowanie inwestycji. – Naszym za-

daniem jest znalezienie najszybszych pomysłów na biznes, o dużym potencjale rynkowym. Fundusz załączkowy poprzez inwestycję (do 190 tys. EURO) oraz pomoc ekspercką umożliwia przyspieszenie realizacji pomysłu – wyjaśnia prezes Kopec. – Skorzystanie z tego wsparcia uwarunkowane jest pozytywnym przejściem przez kilka etapów, w których m.in. specjalnie powołani eksperci weryfikują pomysł pod kątem potencjału komercyjnego firmy oraz pomagają przygotować biznesplan przedsięwzięcia.

Z myślą o rozwijających się firmach powstała także Sieć Inwestorów KPT, dzięki której przedsiębiorca ma możliwość znalezienia inwestora i pozyskania kapitału z innych funduszy (anioły biznesu, fundusze podwyższonego ryzyka itp.). Sieć jest otwarta dla wszystkich – bez względu na wielkość firmy i reprezentowaną branżę – Tu pomysł staje się biznesem, brzmi hasło tego projektu – dodaje prezes Kopec.

Joanna Chrustek,
Jacek Majewski

KPT stawia drogowaskazy

Krakowski Park Technologiczny realizuje liczne projekty (współfinansowane ze środków UE), mające na celu wsparcie działalności proinnowacyjnej. Sztandarowym projektem jest obecnie „**Perspektywa technologiczna Kraków-Małopolska 2020**”, którego celem jest wyłonienie innowacyjnych technologii o największym znaczeniu dla regionu. Przy zaangażowaniu około 1000 ekspertów wskazano już 20 technologii, z których jeszcze w tym roku wybranych zostanie 10 o największym potencjale rozwoju. Jedną z największych obecnie inicjatyw KPT jest budowa Małopolskiego Parku Technologicznego, który stanowić będzie wsparcie dla firm z branży ICT. MPTI oferować będzie nie tylko nowoczesną infrastrukturę biurową i laboratoryjną, ale także kompleksowe usługi dla przedsiębiorców.

– KPT podejmuje także działania o charakterze międzynarodowym, m. in. wraz z innymi parkami technologicznymi, włącza się w projekt i3Network mający na celu ustalenie wspólnego standardu usług w różnych częściach świata. Te działania mają oczywiście ułatwić przedsiębiorcom korzystanie z naszego wsparcia i ujedliwić ofertę parków – mówi **Sławomir Kopec**, prezes zarządu KPT. W ten zakres działań wpisuje się również przynależność KPT do **EBN** (European Business and Innovation Centre Network). KPT jest jedynym polskim podmiotem będącym członkiem tego stowarzyszenia zrzeszającego kilkadziesiąt parków technologicznych, instytucji oraz przedsiębiorstw z całego świata, stawiających na międzynarodową współpracę w zakresie innowacyjnej przedsiębiorczości.

Krakowski Park Technologiczny istnieje od ponad 12 lat i jest czymś więcej niż spółką w sposób tradycyjny zarządzającą specjalną strefą ekonomiczną. KPT dziś nie martwi się o swoją przyszłość. Specjalne strefy ekonomiczne zakończyła swoją działalność w 2020. Krakowski Park Technologiczny będzie funkcjonował nadal jako w pełni rozwinięty park technologiczny, świadczący usługi firmom na poziomie nieodlegającym od norm światowych.

Krakowski Park Technologiczny Sp. z o.o.

31-864 Kraków, Al. Jana Pawła II 41 L

tel. 12 640 19 40, fax 12 640 19 45

biuro@sse.krakow.pl, www.sse.krakow.pl

BRANŻA MOTORYZACYJNA BorgWarner Turbo Systems Poland Sp. z o.o. w Programie Najwyższa Jakość QI 2010

Rozwój i stabilizacja

BorgWarner Turbo Systems

BorgWarner Turbo Systems Poland Sp. z o.o. jest częścią światowego koncernu BorgWarner Inc., producenta komponentów i systemów zaawansowanych technologii dla układów napędowych w pojazdach. Firma specjalizuje się w produkcji turbosprężarek dla branży motoryzacyjnej i napędów do łodzi dla rynku morskiego. Zakład produkcyjny zlokalizowany przy rzeszowskim lotnisku, w miejscowości Jasionka, w Podkarpackim Parku Naukowo-Technologicznym, został uruchomiony pod koniec 2008 r. Od początku 2009 r., BorgWarner Turbo Systems Poland jako trzeci oddział korporacji na rynku europejskim (po Węgrzech i Niemczech), rozpoczął produkcję turbosprężarek dla samochodów osobowych.

Zaawansowana technologia

BorgWarner Turbo Systems Poland Sp. z o.o. jest dziś jedynym zakładem w Polsce produkującym turbosprężarki na rynek motoryzacyjny. Wyposażony w najnowocześniejszy park maszynowy, o najwyższym zaawansowaniu technologicznym posiada zdolności produkcyjne na poziomie 500 tys. sztuk turbosprężarek rocznie. Docelowo liczba ta ma być zwiększona nawet do 2 milionów rocznie, do czego przyczyni się planowana dalsza rozbudowa fabryki.

Obecnie nowoczesne turbosprężarki BorgWarner trafiają m.in. do polskich fabryk Fiata i General Motors. Od początku swojej działalności firma dostarcza cztery modele turbosprężarek do silników na potrzeby Fiata-GM Powertrain w Bielsku-Białej. W czerwcu br. rozpoczęła również seryjną produkcję turbosprężarek do silników benzynowych Forda, które trafiają na rynek Wlk. Brytanii.

Jako czołowy producent turbosprężarek zarząd firmy ocenia, że popyt na silniki z turbodoładowaniem będzie sukcesywnie wzrastał. W związku z tym w niedalekiej przyszłości zakład zlokalizowany w Polsce będzie dostarczał turbosprężarki również na rynek francuski i hiszpański, stopniowo rozszerzając sprzedaż na całą Europę, zaspokajając tym samym zapotrzebowanie europejskich producentów.

Jakość i ekologia

Od początku swojej działalności firma kładzie wysoki nacisk na jakość swoich produktów, czego efektem jest wdrożenie takich certyfikatów, jak: ISO 9001:2008 (System Zarządzania Jakością) i ISO/TS 16949:2009 (zarządzanie jakością w przemyśle motoryzacyjnym). Proces certyfikacji Systemu Zarządzania Jakością firma zakończy-

ła już po pierwszym roku obecności na rynku polskim.

Pomimo krótkiej działalności firma nie ustaje w pracach nad wdrożeniem i certyfikacją kolejnych systemów. Obecnie podejmowane kroki ukierunkowane są na spełnienie warunków i certyfikację wg normy zarządzania środowiskowego (ISO 14001) oraz zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy (OHSAS 18001).

Jak zauważa **Marek Zabielski**, Dyrektor Zakładu: – Korzyści płynące ze zdobycia certyfikatów i wprowadzenia zintegrowanego systemu zarządzania to zarówno wzrost konkurencyjności, świadomości i odpowiedzialności pracowników przy osiągnięciu celów jakościowych ale również optymalizacja, ciągłe doskonalenie oraz transparentne procesy.

Nacisk, jaki firma kładzie na wysoką jakość nie dotyczy jednak samego procesu pro-

dukcyjnego. Siedziba firmy – budynek produkcyjno-biurowy – został wybudowany z uwzględnieniem norm budownictwa zrównoważonego, co świadczy o profesjonalnym podejściu firmy do spraw ekologii. Inwestycja została zrealizowana przy użyciu materiałów ekologicznych, z czego ponad 65 proc. materiałów pozyskano od dostawców regionalnych. Znaczący procent materiałów powstało przy użyciu surowców wtórnych.

Rozwiązania technologiczne inwestycji przynoszą znaczne oszczędności eksploatacyjne (zużycie energii elektrycznej, ciepłej i wody). Urządzenia sanitarne przynoszą oszczędności w zużyciu wody ponad 30 proc. w stosunku do tradycyjnych rozwiązań. M.in. dzięki tym rozwiązaniom budynek produkcyjno – biurowy **BorgWarner Turbo Systems Poland Sp. z o.o.** jako pierwszy w Polsce zdobył prestiżowy certyfikat LEED Silver dla budownictwa zrównoważonego.

O zaangażowaniu firmy w działania proekologiczne świadczyć może również przy-

Siedziba BorgWarner Turbo Systems Poland Sp. z o.o.

należność firmy do Polskiego Stowarzyszenia Budownictwa Ekologicznego.

Stabilny rozwój

Pomimo osiągniętego już wysokiego zaawansowania technologicznego firma nadal stawia na dalszy rozwój. Park maszynowy jest systematycznie udoskonalany, a produkcja podlega ciągłemu monitorowaniu i kontroli.

W zaangażowaniu firmy w ciągły proces doskonalenia wpisuje się stworzenie i rozbudowa laboratorium pomiarowego, w którym na bieżąco badane są właściwości fizyczne materiałów do produkcji turbosprężarek. W zakresie działalności badawczej firma podjęła również współpracę z Politechniką Rzeszowską. – Stawiamy na stały roz-

wój co pozwala nam również osiągnąć odpowiedni poziom stabilizacji. To niewątpliwie zapewniają nam wykwalifikowani i wyszkoleni pracownicy. Dlatego szkolenia to jeden z naszych stałych elementów systemu zarządzania – podkreśla Dyrektor Zabielski.

Szkolenia obejmują swoim zasięgiem każdego pracownika, począwszy od stanowisk produkcyjnych, po doskonałe wiedzy na temat wyrobów, technologii i jakości. Firma wychodząc naprzeciw przekonaniom, stawiającym na rozwój i stabilizację, pomaga także swoim pracownikom w dofinansowaniu kursów językowych oraz studiów wyższych.

Joanna Chrustek,
Joanna Jakoweńko

Turbina BorgWarner

BRANŻA MLECZARSKA A-Lima-Bis Sp. z o.o. w Programie Najwyższa Jakość QI 2010

Mleczna droga do sukcesu

ROZMOWA z Tadeuszem Łuczakiem, prezesem A-Limy-Bis Sp. z o.o.

MAREK PRZYBYLSKI:

Państwa firma jest wiodącym na rynku polskim producentem i dostawcą urządzeń do pozyskiwania i przetworstwa mleka. Do kogo skierowana jest Państwa oferta?

TADEUSZ ŁUCZAK:

Od początku swojej działalności czyli od 1989 roku firma zajmuje się zarówno produkcją urządzeń do pozyskiwania, przechowywania, transportu i przetworstwa mleka jak i technologii dla przemysłu spożywczego. W działalności A-Limy-Bis możemy wyróżnić dwa główne nurty: w pierwszej kolejności to obsługa rolnictwa czyli wyposażenie obór mlecznych w instalacje udojowe. Tu warto wspomnieć, że od 10 lat współpracujemy z izraelską firmą, która jest właścicielem i producentem najlepszego systemu zarządzania stadem Afimilk na świecie. System ten, dostosowany przez nas do polskich warunków, pozwala kontrolować i zapisywać wszystkie informacje od pierwszego dnia pobytu bydła na fermie. Hodowca dzięki temu wie wszystko na temat danej krowy (inseminacja, ilość i skład mleka). System ten ma również za zadanie

nie wyeliminować człowieka z tej ciężkiej pracy. Drugim nurtem działalności jest rozwijanie działu techniki i technologii mleczarskiej, gdzie wyspecjalizowaliśmy się w rozwojowej dziedzinie jaką jest filtracja membranowa. Technologia membranowa to

żywych i oczyszczalni ścieków.

W ciągu 20 lat swojej obecności na rynku polskim firma nie tylko rozwinęła swój główny profil działalności ale utworzyła również trzy nowe spółki. Jaki

i instalacje ważaco-pakujące. Tak powstała firma Alima-Pack Systemy Pakowania Sp. z o.o. Spółka ta oferuje przede wszystkim nowoczesne systemy pakowania, zamknięcia worków i paletyzacji opakowań. Jednym słowem wszystko to co zużywane jest

kres oferty wozów paszowych Alimamix Evolution jest bardzo szeroki. To wozy dedykowane zarówno dla małych gospodarstw mlecznych, jaki i przeznaczonych dla wielkostadnych ferm bydła mlecznego. W ramach tej spółki realizujemy obecnie działania dofinansowane z Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka „Paszport do eksportu”, który pozwolił nam zwiększyć naszą aktywność na rynkach wschodnich oraz Unii Europejskiej, ponieważ zapotrzebowanie na nasze produkty na tych rynkach również rośnie. Rozpoczynamy dużą inwestycję, która pozwoli zwiększyć skalę produkcji oraz wprowadzić nowe produkty. Kolejną naszą aktywnością to zakład produkcji mleczarskiej, który produkuje proszki mleczne dostarczane na wiele rynków światowych.

swoją uwagę w działaniach biznesowych?

Motto, którym kierujemy się w naszych działaniach, ukierunkowuje jednocześnie naszą myśl techniczną na działania, pozwalające, na uproszczenie i skrócenie a jednocześnie unowocześnienie drogi, jaką mleko odbywa od producenta do klienta. Tym samym zawsze na pierwszym miejscu jest spełnienie wymagań naszych klientów i dawanie im satysfakcji z współpracy z naszą firmą. Nasze wysiłki koncentrujemy na ciągłym udoskonalaniu jakości naszych produktów i usług. Nasz rozwój i sukces oparty jest na działaniach skierowanych dla i do klienta.

oprac. JJ

Przykładowe urządzenia firmy A-Lima-Bis (hala udojowa, systemy membranowe, wóz paszowy)

obecnie najbardziej ekonomiczna i nowoczesna metoda rozdziału składników płynów oraz usuwania zanieczyszczeń i soli z wody.

W związku z tymi głównymi nurtami naszej działalności, ofertę kierujemy przede wszystkim do farm mlecznych, zakładów przetworstwa mleka, zakładów spo-

cel przyświecał takim działaniom?

Cztery lata temu utworzyliśmy grupę kapitałową. Stworzenie kolejnych spółek, pozwoliło nam stać się w pełni niezależną firmą. Na początek stworzyliśmy niezależne przedsiębiorstwo, kapitałowo związane z A-Limą-Bis, które dostarcza urządzenia

masowo my potrafimy zapakować: np. wszelkiego rodzaju produkty sypkie w przemysłowym i mleczarskim, nasiona, cukier, karmę dla zwierząt, nawozy, itp.

Drugą, bardzo ważną spółką jest RMH Polska Sp. z o.o. Jej główną działalnością jest produkcja wozów paszowych i wkrótce innych maszyn. Za-

Mając tak silnie rozbudowaną i rozwiniętą strukturę, naczym skupiają Państwo

Szeroki wachlarz oferty A-Lima-Bis obejmuje: urządzenia udojowe wraz z systemami zarządzania stadem, schładzalniki do mleka, instalacje i samochody do odbioru mleka, technologie i systemy filtracji membranowej, systemy zagęszczania i suszenia mleka, serwatki, urządzenia do obróbki mleka, a także linie ważaco-pakujące. A-Lima-Bis to przedsiębiorstwo inżynierskie, dysponujące wysoko wykwalifikowaną kadrą techniczną w postaci inżynierów-projektantów oraz wysoko wykwalifikowaną kadrą montażową. Firma posiada własne zaplecze produkcyjne. Jako jedyna firma w Polsce A-Lima-Bis dostarcza technologię potrzebną na każdym etapie obróbki mleka.

MLECZARNIE STARCO Zakład Mleczarski Sp. z o.o. Grupa POLMLEK – Dobra Marka 2009

Zawsze świeże, smaczne i zdrowe

Zakład Mleczarski STARCO (Stargard Szczeciński, woj. zachodniopomorskie) kontynuuje tradycje spółdzielni założonej w 1946 r. 60-letnie doświadczenia i status jednego z udziałowców Grupy POLMLEK, sytuuje Zakład w gronie czołowych producentów mleka i wyrobów mleczarskich (gł. serków śmietankowych i lodów) w kraju. Firma stawia na nieprzerwany rozwój, dokonując inwestycji infrastrukturalnych, technologicznych i produkcyjnych. W tym roku, jako pierwsza w kraju wprowadza na rynek nową linię zdrowych serków, zawierających tran – DELFINEK z magicznymi kuleczkami OMEGA 3.

Sukcesywny rozwój i pojawianie się nowych produktów STARCO na rynku są wpisane w strategiczną politykę rozwoju firmy, która zakłada również coroczny, wzrost produkcji i wartości sprzedaży. Zwiększa się asortyment – niektóre z produktów są ulepszone, inne ustępują miejsca zupełnie nowym.

Najnowszym produktem STARCO, który pojawia się w tym roku na rynku jest grupa serków smakowych – DELFINEK z magicznymi kuleczkami OMEGA 3 o smaku truskawkowym, pomarańczowym, jabłko-mięta w bardzo estetycznym opakowaniu (kubeczek 150 g).

Serki z tej grupy są absolutną nowością na rynku, szczególnie polecane dla dzieci w okresie intensywnego wzrostu gdyż magiczne kuleczki zawierają kwasy OMEGA 3 i 6, których organizm nie potrafi sam wytworzyć i muszą być dostarczane z pożywieniem. Kwasy OMEGA 3 i 6 (tran) wspomagają procesy

rozwoju umysłowego i wpływają na prawidłowy rozwój dziecka.

– Prace nad DELFINKIEM trwały 2 lata. Nikomu nie udało się do tej pory wyprodukować

tak smacznego i bardzo zdrowego zarazem serka, który stopniowo wprowadzany jest na polski rynek. Produktem zainteresowani są również niemieccy odbiorcy. Wiemy, że DELFINKI bardzo smakują dzieciom, co nas bardzo cieszy – podkreśla Kazimierz Lewandowski, Prezes Zarządu STARCO.

Przynależność STARCO do Grupy POLMLEK, przyniosła stargardzkiej spółdzielni silniejszą pozycję rynkową i nowe możliwości inwestycyjne, które sukcesywnie są

wykorzystywane. Z kolei Grupa zyskała w ten sposób doświadczonego i renomowanego producenta, wielu znanych produktów mlecznych jak również półproduktów dla Grupy POLMLEK.

W ten sposób powstaje np. popularny plastrowany serek „Capresi Warmia”, którego produkcja osiąga poziom 150-200 ton miesięcznie. Obecnie powstają 3 rodzaje tego sera (naturalny, z papryką i z ziołami), ale STARCO przygotowuje jeszcze większy asortyment tej linii serów.

PRODUKTY STARCO dostępne są w największych sieciach handlowych i sklepach, głównie północnej Polski.

- owocowe serki DELFINEK (z kwasami omega 3 i 6)
- serki śmietankowe DELFIKO (naturalne, waniliowe i czekoladowe),
- twarożki ze śmietaną (naturalne, waniliowe i ziołowe, z rzodkiewką),
- serki wiejskie typu cottage cheese,
- serki śmietankowe DELFINA (naturalny, z ziołami i ze szczypiorkiem),
- serek DELFINA FITNESS z jogurtem,
- serki waniliowe DELFIK z owocami (wiśniami, truskawkami i brzoskwiniami),
- serniki na zimno SABRINA z galaretką (z ananase, brzoskwiniami i wiśniami),
- jogurt typu greckiego-bardzo gęsty
- śmietany, twarogi,
- lody (Bambino, rożki lodowe, w kubeczkach i familijne).

POLMLEK jest obecnie trzecią co do wielkości grupą w branży mleczarskiej w kraju. STARCO będąc częścią Grupy zachowało swoje marki, wprowadzając na rynek kolejne produkty identyfikowane z logo STARCO jak też z Grupy POLMLEK z logo Warmia.

STARCO w swoich dwóch zakładach produkcyjnych codziennie przerabia ok. 100 tys. litrów mleka, pozyskiwanego od wyselekcjonowanych hodowców czystych terenów Pomorza Zachodniego. Ma to bezpośredni wpływ na zdrowy i ekologiczny charakter produktów STARCO. W pierwszym zakładzie produkowane są wyroby mleczarskie, a w drugim – lody.

Produkcja odbywa się z zastosowaniem Zintegrowanego Systemu Zarządzania (wdrożony w ub. roku), obejmującego HACCP oraz System Zarzą-

dzania Jakością. – Jest on gwarancją bezpieczeństwa produkcji w całym łańcuchu technologicznym – od pozyskiwania surowca, poprzez produkcję wyrobów, aż po ich magazynowanie i dystrybucję. Wszystkie te czynniki są gwarancją najwyższej jakości produktów, ich świeżości i w rezultacie powodzeniu, jakim cieszą się na rynku – wymienia prezes Lewandowski. STARCO wdrożyła również międzynarodowe certyfikaty BRC (British Retail Consortium) i IFS (International Food Standard), dzięki którym możliwa jest sprzedaż wyrobów na terenie całej Unii Europejskiej.

Magdalena Zastawnik, Jacek Majewski

BRANŻA KOSMETYCZNA 3-Helisa Sp. z o.o. w Programie Najwyższa Jakość QI

Odkryj piękno natury

Kolagen to białko, które jest niezbędnym składnikiem prawidłowego funkcjonowania organizmu człowieka. Laboratorium biotechnologiczne 3-Helisa Sp. z o.o. (Gdynia), jako jedyna firma w Polsce wytwarza aktywny biologicznie kolagen HBC. Przy jego wykorzystaniu tworzy kosmetyki, które pomagają zachować piękno i młodość skóry przez długi czas. Najnowszą propozycją firmy w tym zakresie stanowią linia kosmetyków DESIRABLE przeznaczona do pielęgnacji ciała.

Dobroczynny kolagen

Kolagen to białko zwierzęce, w tym także ludzkie, które jest podstawowym składnikiem budulcowym skóry. W organizmie człowieka około 75 proc. suchej masy tkanki łącznej składa się z kolagenu. Jego cząsteczka jest zbudowana bardziej misternie niż łańcuch DNA. Białko składa się z trzech łańcuchów polipeptydowych zwiniętych wokół siebie, tworzących charakterystyczny kształt potrójnej helisy, nawiązującej do logo firmy 3-Helisa.

Z dobrodziejstw kolagenu korzysta głównie branża kosmetyczna oraz farmaceutyczna. Jest on odpowiedzialny za elastyczność i nawilżenie skóry, jego ubytek powoduje jej suchość i powstawanie zmarszczek. Jego brak można zrekom-

pensować stosując preparaty kosmetyczne zawierające kolagen.

Kolagen przyspiesza odnowę komórkową skóry, jej regenerację i poprawia nawilżenie. Wyraźnie spowalnia proces starzenia, redukuje ekspresyjne linie twarzy, poprawia jędrność skóry, dzięki czemu pozostaje ona dłużej młoda i ołśniewająca. To także doskonały hydrofilowy środek filmotwórczy, który po na-

wana nienaruszoną potrójną helisą, którą możemy obserwować w Uwodnionym Bioaktywnym Kolagenie (HBC) firmy 3-Helisa. Warto podkreślić, że każdy z produktów linii DESIRABLE zawiera ponad 80 proc. czystego kolagenu HBC.

Wszystkie powszechnie stosowane i jak dotąd poznane metody otrzymywania kolagenu oparte były na procesie ekstrakcji z jej

kompleksowy program przygotowany do pielęgnacji całego ciała, zawierający Uwodniony Bioaktywny Kolagen (HBC). Jest on owocem kilkuletniego programu badawczo-rozwojowego prowadzonego przez naukowców firmy, będących najlepszymi specjalistami z zakresu kosmologii, farmacji i biotechnologii.

W skład linii wchodzi 15 kosmetyków. Do produkcji prepa-

Spółka jako jedyna w Polsce i jedna z trzech firm na świecie, stosuje w swojej recepturze mikroekstrakt z korzenia lukrecji, który pełni funkcje łagodzące. W procesie produkcji kosmetyków linii DESIRABLE firma nie stosuje żadnych sztucznych barwników czy kompozycji zapachowych.

– Kolagen to białko, które jak każde białko jest dobrą żywno-

Jedną z nich są specjalnie wyselekcjonowane opakowania. W przypadku produktów zawierających kolagen ważne jest, aby w trakcie ich stosowania nie dochodziło do żadnych zanieczyszczeń kosmetyku.

W przypadku serii DESIRABLE firma wprowadziła kolejną nowość, czyli opakowania typu airless. – Wraz ze specjalistami z międzynarodowych laboratoriów, które kontrolują i badają interakcje, zachodzące między opakowaniem a produktem, udało nam się znaleźć idealne, i co najważniejsze, bezpieczne dla konsumentów oraz naszego kolagenu rozwiązanie – dodaje M. Kalwajtys. – Opakowanie zewnętrzne produktu zostało zaprojektowane w ten sposób, aby między ścianką zewnętrzną a wewnętrzną była możliwość umieszczenia wkładu lodowego, utrzymującego optymalną dla kosmetyku temperaturę, zarówno w trakcie transportu, jak i przechowywania. Pozwala to na ochronę jego składu i struktury przed niszczącym wpływem czynników zewnętrznych.

Dostępność produktów, wraz z pełną informacją o linii zapewnia spółka 3-Helisa. Natomiast jeszcze w tym roku linia DESIRABLE dostępna będzie również w ekskluzywnych ośrodkach SPA, w których przeszkoleni przez 3-Helisę specjaliści dobiorą i zaaplikują zabiegi dostosowane do potrzeb każdego klienta.

Tomasz Popławski

łożeniu na skórę tworzy wilgotny kompres, mający zdolność wchłaniania i zatrzymywania wody.

Kolagen jest jednym z najważniejszych oraz najcenniejszych wielocząsteczkowych białek używanych w przemyśle kosmetycznym. Za najcenniejszy w tego rodzaju działaniu uważa się kolagen III, znany również jako „kolagen natywny” lub tropokolagen. Jego bioaktywność jest uwarunko-

rozmaitymi modyfikacjami. 3-Helisa jest pierwszą i jedyną firmą, która opierając się na patencie P190737 zatytułowanym „Sposób otrzymywania kolagenu biologicznie aktywnego ze skór ryb łososiowatych” udoskonaliła proces hydratacji, który pozwolił otrzymać Uwodniony Bioaktywny Kolagen (HBC).

Linia DESIRABLE

DESIRABLE firmy 3-Helisa, to najnowszy, rewolucyjny,

ratów wykorzystuje się m.in. nowoczesną, opatentowaną technologię zamykania składników aktywnych tj. witamin, olejów, ekstraktów roślinnych, flawonoidów itp. w nanokapsułki, które pozwalają na utrzymanie wysokiej koncentracji i świeżości składników aktywnych, aż do momentu aplikacji kosmetyku na skórę, a jednocześnie wykluczają możliwość ich interakcji z kolagenem.

ką dla drobnoustrojów. Wtórnie zanieczyszczenie produktu może być dużo groźniejsze niż minimalna zawartość wysokiej jakości konserwantu – mówi Magdalena Kalwajtys, Chief Product Designer w firmie 3-Helisa Sp. z o.o. – Dla bezpieczeństwa klientów nasi naukowcy opracowali unikalne metody zabezpieczenia kolagenu przed takimi zagrożeniami, z jednoczesnym zachowaniem pierwotnej budowy tego białka.

BRANŻA SPOŻYWCZA Pieczywo Lantmannen Unibake Poland Sp. z o.o. - połączenie tradycji, jakości i funkcjonalności

Biznes realizowany z pasją

Lantmannen Unibake Poland Sp. z o.o. jest częścią międzynarodowego koncernu Lantmännen, jednego z największych światowych producentów produktów piekarniczo-cukierniczych (gotowych i mrożonych). Skuteczne zarządzanie firmą, w myśl motto: „Produkcja pieczywa to nasz biznes i pasja”, daje dziś temu producentowi 40-procentowy udział w rynku i pierwsze miejsce w tej branży w Polsce.

W tym roku produkty Lantmannen – bułka do hot-doga francuskiego, ciabatta i bagietka z masłem czosnkowym oraz wdrożony system zarządzania jakością Global Standard Food Safety BRC, walczą o medale Programu Najwyższa Jakość QI 2010.

Bułki, bagietki, ciabatty, croissanty

Polski zakład produkcyjny w Stanisławowie Pierwszym k. Nieporętu (woj. mazowieckie) powstał w 1994 r. i od początku specjalizuje się w produkcji bułek do hamburgerów i hot-dogów marki SKOGA. Nieprzerwany rozwój inwestycyjny jest od początku ukierunkowany na wprowadzanie na rynek nowych produktów i rozbudowę infrastruktury przedsiębiorstwa. – Jako część renomowanego koncernu o światowym zasięgu, nieustannie angażujemy się w rozwój nowych technologii, stale poszerzając gamę produktów – podkreśla Witold Lisiecki, Dyrektor Generalny Lantmannen Unibake Poland Sp. z o.o. – Obecnie m.in. rozbudowujemy magazyn wyrobów świeżych, budujemy nowy magazyn techniczny, pomieszczenia socjalne dla kierowców oczekujących na załadunek, budujemy nową myjnię pojemników transportowych.

Bogata gama produktów Lantmannen jest wynikiem szczytnych tradycji piekarskich oraz wykorzystywania najnowocześniejszych technologii, precyzyjnie dostosowanych procesów i najlepszych narzędzi wykorzystywanych w produkcji pieczywa.

Bułki SKOGA do hamburgerów i hot-dogów francuskich (drażone) i amerykańskich (tradycyjne) charakteryzują się wyjątkowymi walorami smakowymi, zwłaszcza po podgrzaniu (w tosterze, piecu, piekarniku lub na grillu). Firma jest również uznawanym producentem m.in. pieczywa do kanapek ciabatta (pszenna lekkostrawna bułka o niskiej wartości energetycznej) i bagietek z masłem czosnkowym (ponacinane bułeczki smarowane masłem czosnkowym w środku). Ofertę Lantmannen uzupełniają m.in. włoskie bułeczki pani, bajgle, chleb do kebabów i pity, a także gotowe zapie-

kancki, pizze, kanapki, francuskie croissanty (wg oryginalnej receptury) i duńskie królewskie ciastka Pastry (czekoladowe, waniliowe, cytrynowe, owocowe i z makiem).

Niekwestionowane uznanie

Produkcja w polskim zakładzie odbywa się na trzech nowoczesnych liniach, przetwarzających 700 ton mąki mie-

Nieporętu trafia na chłonny polski rynek. Produkty te znajdują również uznanie m.in. we wszystkich krajach UE, Rosji czy Białorusi.

Pieczywo dostępne jest w sprzedaży detalicznej, ale zyskało również uznanie kontrahentów biznesowych (sieci gastronomicznych), jak: KFC, Burger King, Conieco, restauracje stacji paliw Orlen, Shell, Statoil, BP.

sięcznie i produkujących dziennie blisko 40 ton różnego pieczywa. – W chwili obecnej, z uwagi na duże zapotrzebowanie, zwiększamy wydajność o 30 proc. linii produkcyjnej ciabatty i bułek do hot-dogów francuskich. Wiąże się to z kolejnymi inwestycjami infrastrukturalnymi na samej linii technologicznej – mówi Dyrektor Lisiecki.

Ponad 90 proc. wyrobów produkowanych w zakładzie kolo-

U źródeł powodzenia wyrobów Lantmannen Unibake Poland jest ich wysoka jakość, walory smakowe i ponadstandardowo długi okres przydatności do spożycia do 12 miesięcy (dzięki głębokiemu zamrożeniu do -18°C). Dużą zaletą jest również funkcjonalność produktów i łatwość ich przygotowania, np. bułki hamburgerowe są przekrojone, hot-dogowe drażone, a słodkie ciastka pod-

dawane są szybkiemu wypiekowi tuż przed podaniem.

Wysoka jakość produktów uzyskiwana jest dzięki zastosowaniu wyselekcjonowanych składników o najwyższych parametrach. Wszystkie surowce poddawane są badaniom mikrobiologicznym w niezależnym laboratorium. Pożytkowane surowce nie są modyfikowane genetycznie (tzw. GMO-free) i nie zawierają szkodliwych tłuszczów. Lantmannen Unibake Poland jako pierwsza w Polsce zastosowała innowacyjną technologię zakwaszania mąki pszennej przez dodanie żywych kultur bakterii mikrobiologicznych, które produkowane są we Francji.

Systemowe wsparcie

Wysoką jakość produktów Lantmannen Unibake gwarantuje proces produkcyjny oparty o wdrożone wysokie standardy zarządzania jakością, bezpieczeństwem i informatycznym systemem identyfikacji. Już od 2004 roku produkcja odbywa się w zgodzie z certyfikatem BRC (British Retail Consortium) Global Standard for Food Safety (Globalna Norma Bezpieczeństwa Żywności), który łączy takie systemy, jak: Zarządzania Jakością ISO 9000, HACCP, Zasady Dobrych Praktyk Produkcyjnych (GMP) i Higienicznych (GHP).

Standard BRC gwarantuje spełnienie wymogów w zakresie bezpieczeństwa i legalności produktu we wszystkich obszarach przedsiębiorstwa – począwszy od pozyskiwanych surowców, poprzez proces produkcyjny, magazynowanie i dystrybucję. – Wdrożony i rokrocznie potwierdzany certyfikatem standard BRC jest czytelnym komunikatem dla kontrahentów i konsumentów w zakresie najwyższej jakości produktu i jego bezpiecznego pochodzenia. Dla takiego przedsiębiorstwa jak Lantmannen certyfikacja jakościowa jest warunkiem koniecznym – podkreśla Janusz Berdowski, były dyrektor Polskiego Centrum Badań i Certyfikacji, obecnie zajmujący się wdrażaniem systemów zarządzania w Lantmannen Unibake Poland Sp. z o.o. – Przy obecnym stopniu automatyzacji produkcji, wdrożone systemy minimalizują do zera powstawanie wadliwych produktów i gwarantują pełne bezpieczeństwo na liniach technologicznych.

Polski zakład Lantmannen był pierwszą firmą w tej branży w kraju, która otrzymała certyfikat BRC. W ub. roku zakład został poddany już szóstej recertyfikacji tego systemu, uzyskując najwyższą kategorię A.

Magdalena Zastawnik, Jacek Majewski

GOSPODARKA KOMUNALNA Podhalańskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. porządkuje gospodarkę ściekową Podhala

Ścieki pod kontrolą

„Oczyszczanie ścieków na Podhalu” – to unijny projekt, którego celem jest gruntowne uporządkowanie gospodarki ściekowej części Podhala. Jego realizacją od 2003 r. zajmuje się Podhalańskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w Nowym Targu. Dotychczasowe działania PPK jako jednego z najbardziej prężnych przedsiębiorstw tej branży w kraju w zakresie ochrony środowiska przyniosło firmie nominację do tytułu Lider Społecznej Odpowiedzialności Dobra Firma 2010.

Samorządy inicjujące realizację tego przedsięwzięcia (gminy: Nowy Targ, Poronin, Biały Dunajec, Szafłary, Kościelisko, Czarny Dunajec, Czorsztyn, Łapsze Niżne, Krościenko oraz miasto Szczawnica), przekazały sieć kanalizacyjną i oczyszczalnię ścieków na rzecz PPK, jednocześnie stając się udziałowcami spółki. Równocześnie nowa spółka przejęła zadania, związane z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków z terenu tych gmin.

To ewenement w skali kraju, gdzie tak wiele gmin porozumiało się w realizacji wspólnego celu. – Jako podmiot zraszający strony zainteresowane, musieli-

śmy wykonać olbrzymią pracę formalną i koordynować liczne konsultacje społeczne. Mimo, że w projekcie zabrakło miasta Nowy Targ, możemy mówić o pełnym sukcesie, choć jeszcze wiele prac przed nami – mówi Marek Kokoszka, od kwietnia ub. roku nowy prezes zarządu Podhalańskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego. – Uznaniem dla takiego sposobu radzenia sobie z trudnym problemem oczyszczania ścieków na Podhalu wyraziła Polska Izba Ekologii, poprzez wręczenie wyróżnienia EKOLAURY 2009 za zajęcie III miejsca w kat. gospodarka wodno-ściekowa.

Zakończył się już zasadniczy etap realizacji inwestycji – za kwotę ok. 70 mln zł wybudowano prawie 100 km sieci kanalizacyjnej, zmodernizowano oczyszczalnię ścieków w czarnym Dunajcu i Niedzicy oraz wybudowano nową oczyszczalnię w Sromowcach Niżnych. Łącznie modernizacji oczyszczalni ścieków, budowa nowej oczyszczalni oraz budowa nowych odcinków kanalizacji sanitarnej umożliwi przyłączenie ok. 6,7 tys. mieszkańców, a także licznej rzeszy przebywających na tym terenie turystów. Obecnie PPK eksploatuje 17 oczyszczalni ścieków, 34 przepompownie oraz ok. 400 km sieci kanalizacyjnej.

Kolejne lata przyniosą dalszą rozbudowę sieci i prace modernizacyjne infrastruktury. – W kategoriach sukcesu można uznać także rozmiar tej inwestycji i sprośnięcie trudnościom związanym z takimi czynnikami, jak: topogra-

fia i budowa geologiczna Podhala, duże rozpręszczenie gmin, małe stosunkowo zagęszczenie ludności i charakterystyczna mentalność podhalańskiego społeczeństwa – wymienia Prezes PPK.

PPK rozpoczyna również prace nad uruchomieniem informatycznego systemu zarządzania firmą, zwłaszcza w zakresie centralnego sterowania urządzeniami oczyszczania ścieków oraz kontroli sieci, wdrożeniem Systemu Zarządzania Jakością i rozszerzeniem świadczonych usług o działalność wodociągową. – To plan rozwojowy, który zapewni stabilność i bezpieczeństwo usług oraz kompleksowe uprządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w regionie – dodaje M. Kokoszka. Wszystkie te zagadnienia realizowane są równoległe, a ich wdrożenie przewidziane jest na najbliższe 4-5 lat. Budowę nowoczesnego punktu obsługi klientów spółka planuje w dłuższym okresie czasu.

Nowotarskie PPK aktywnie uczestniczy w życiu społecznym regionu, zwłaszcza w zakresie edukacji ekologicznej i ochrony środowiska. Jest m.in. organizatorem konferencji ekologicznych i autorem projektu dot. budowy instalacji unieszkodliwiania odpadów ściekowych, organizuje pomoc formalną dla indywidualnych odbiorców przyłączających się do sieci kanalizacyjnej, współpracuje z uczelniami w zakresie praktyk studenckich i organizuje ekologiczne wycieczki szkolne do oczyszczalni ścieków, będących w eksploatacji przedsiębiorstwa.

Jacek Majewski

GOSPODARKA KOMUNALNA Sanockie PGK Sp. z o.o. inwestuje w ochronę środowiska Podkarpacia

Bliscy środowisku

Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. (SPGK) należy do grona przedsiębiorstw tej branży, które usługi komunalne realizuje w wyjątkowo szerokim zakresie (m.in. zaopatrzenie w ciepło i wodę, odprowadzanie ścieków, oczyszczanie miasta i inne). Usługi bezpośrednio przyczyniają się do ochrony środowiska naturalnego regionu, za co przedsiębiorstwo zostało wyróżnione w konkursie „Firma Bliska Środowisku”, którego naszą redakcją jest Patronem Medialnym.

Szeroki zakres usług SPGK, skierowanych do odbiorców indywidualnych, podmiotów użyteczności publicznej i przedsiębiorstw, stanowią: produkcja i dostawa energii cieplnej (eksploatacja i konserwacja sieci i węzłów), zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków (także eksploatacja stacji uzdatniania wody

i oczyszczalni ścieków), oczyszczanie miasta i odbiór odpadów (administrowanie punktem odbioru odpadów, przyjmowanie odpadów niebezpiecznych, segregacja i utylizacja, skup i zagospodarowanie surowców wtórnych), utrzymanie dróg (letnie i zimowe, bieżące remonty i naprawy nawierzchni) i obsługa miejskiej komunikacji autobusowej (ponad 25 linii). Ofertę uzupełniają: detaliczna sprzedaż paliw, sklep i serwis motoryzacyjny oraz stacja kontroli pojazdów.

Przedsiębiorstwo posiadając już dziś status solidnej firmy komunalnej, systematycznie umacnia tę pozycję, dążąc do zrównoważonego rozwoju, uwzględniając potrzeby klientów, kontrahentów, pracowników i całego lokalnego społeczeństwa oraz w poszanowaniu i dbałości o środowisko naturalne – zarówno lokalne, jak i globalne.

SPGK stoi przed największą w swojej historii inwestycją w zakresie poprawy gospodarki wod-

no-ściekowej aglomeracji Sanoka. W kwocie 140 mln zł zrealizowana zostanie kompleksowa modernizacja i przebudowa stacji uzdatniania wody, rozbudowa oczyszczalni ścieków i sieci wodociągowej. Projekt przewidziany do realizacji na najbliższe 2,5 roku ma zostać w zdecydowanej części sfinansowany ze środków unijnych – do czerwca br. zakończone zostaną prace dokumentacyjne i rozpoczną się negocjacje, dotyczące sfinansowania inwestycji.

Ochrona środowiska naturalnego, oprócz w realizowanych zasadniczych działaniach, w SPGK odbywa się również poprzez edukację ekologiczną, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży, w których sanockie przedsiębiorstwo czynnie uczestniczy, będąc wspólnie z placówkami oświatowymi i władzami samorządowymi, współorganizatorem licznych konkursów i pokazów ekologicznych.

Magdalena Zastawnik

SAMORZĄD Choczewo z tytułem Przyjazna Gmina 2009

Zmierzamy w dobrym kierunku

Choczewo (woj. pomorskie) to 6-tys. gmina Pobrzeża Kaszubskiego. Jest jedyną gminą powiatu wejherowskiego z bezpośrednim dostępem do morza, której wizytówką jest jedna z najpiękniejszych na Kaszubach, 32-metrowa, ponad stuletnia latarnia morska – Stilo.

Choczewo, m.in. za działania ukierunkowane na rozwój gminy w zakresie inwestycji infrastrukturalnych, wpływających na atrakcyjność turystyczną tych terenów, przy zachowaniu walorów przyrodniczych, odebrało tytuł Przyjazna Gmina 2009.

Większość terenów inwestycyjnych Gminy Choczewo zlokalizowana jest w pasie nadmorskim, z przystąpieniem na obsługę ruchu turystycznego. Położenie geograficzne sprzyja również budowie na terenach gminy siłowni wiatrowych (pierwsza powstanie już w przyszłym roku).

Gmina aktywnie wspiera i angażuje się w rozwój inwestycji tury-

stycznych. W ostatnim czasie udało się zmodernizować infrastrukturę drogową i kanalizacyjną, trwa również, zaplanowana do 2013 r. kompleksowa przebudowa oczyszczalni ścieków. Do inwestycji podnoszących walory turystyczne należą m.in.: prace renowacyjne zabytkowych części Ciekocinka i Choczewa, budowa Promenady Bursztynowej z Lubatowa do Kopalina.

W tym zakresie trwają też prace przygotowawcze do realizacji projektu budowy „Blizarium”, czyli parku dydaktycznego, w którym znajdują się duże modele wszystkich polskich latarni morskich („bliza” – z kaszubskiego: „latarnia”). Na kompleks składają się również zbiornik wodny ukształtowany na wzór Bałtyku, muzeum i sale multimedialne. Lokalizacja parku na istniejącej dydaktycznej trasie, prowadzącej ze Słowińskiego Parku Narodowego w okolicach Leby do fokarium w Helu, zdecydowanie podniesie atrakcyjność tych terenów.

Tereny Choczewa kuszą nie-
skażonym, zdrowym morskim po-

wietrzem, czystymi plażami w Lubiatowie, Sasinie i Słajszewie, a także malowniczo usytuowanymi wśród lasów jeziorami Choczewskim i Kopalńskim oraz lasami rezerwatu przyrody.

Walory te sprzyjają powstawaniu ośrodków turystycznych, pensjonatów, hoteli i gospodarstw agroturystycznych (m.in. w Sasinie, Słajszewie, Ciekocinie, Choczewie, Kopalinie i Lubiatowie).

Choczewo to również bogata historia, której pozostałościami jest największa w tej części Pomorza ilość zabytkowych dworów i pałaców i kompleksów parkowych. Wiele z tych obiektów funkcjonuje dziś jako ośrodki wypoczynkowe (pałace w Starbieniach, Zwartowie, Sasinie).

Maria Leżucha

OUTSOURCING Kompleksowa obsługa firm farmaceutycznych Radfarm

Wysokie kompetencje

Radfarm od 10 lat świadczy usługi kompleksowej obsługi firm farmaceutycznych, zajmując czołowe miejsce w branży outsourcingu w Polsce. Firma, nominowana do udziału w Programie Najwyższa Jakość QI, gwarantuje wysoką jakość usług, a specjalistyczne przygotowanie pracowników pozwala spełnić wysokie wymagania stawiane przez korporacje.

Outsourcing stał się popularnym elementem funkcjonowania przedsiębiorstw, przynoszącym wymierne korzyści ekonomiczne. Firmy zyskują w ten sposób większą elastyczność, kontrolę kosztów oraz wyższą jakość i efektywność usług.

Radfarm w tym zakresie oferuje usługi: rejestracji leków i wyrobów medycznych, doradztwa marketingowego, specjalistycznych szkoleń, tworzenia i kierowania zespołami handlowymi (dyspo-

nuje 350 przedstawicielami handlowymi) czy wynajmu całych zespołów promocyjnych.

Zespół regionalnych menedżerów Radfarm, prowadzi rekrutację kandydatów, następnie szkoli przedstawicieli handlowych i stale pomaga im w realizacji planów marketingowych i sprzedażowych.

Radfarm zajmuje się także wykonywaniem ekspertyz i analiz rynkowych dla firm wchodzących na polski rynek farmaceutyczny. Radfarm realizuje projekty marketingowo-promocyjne, opracowując i produkując materiały informacyjne, promocyjne i reklamowe.

Gwarancją skuteczności i jakości wykonywanych zadań jest długoletnie doświadczenie, wiedza oraz umiejętności praktyczne kadry menedżerskiej zdobyte podczas pracy w renomowanych koncernach farmaceutycznych.

Branża farmaceutyczna jest bardzo wymagająca, więc profil pracowników jest jednym z wyższych profili kompetencyjnych.

Jednocześnie firma Radfarm stawia na kreatywność i nieszablonowe rozwiązania. Specjaliści Radfarmu każdego dnia realizują szereg zadań w myśl zasady: „Uwolnić od rutynowej codzienności” wszystkich tych, którzy odpowiadają za projekty, sprzedaż, marketing i losy organizacji dla których pracują. Wśród odbiorców usług Radfarmu są dziś wielkie, renomowane koncerny farmaceutyczne.

Joanna Chrustek

Chela-Mag B6® - magnez, który działa!

Pijesz dużo kawy? Żyjesz w stresie?
Jesteś nerwowy? Masz skurcze mięśni?
Drżą Ci powieki? Czujesz mrowienie kończyn?
Jeśli chociaż na jedno z tych pytań
Twoja odpowiedź brzmi: TAK,
może to świadczyć o niedoborze
MAGNEZU w Twoim organizmie.

TYLKO
1 KAPS
DZIENNIE

„...My wiemy, co ważne...”
"Podwójna dawka"
to nie wszystko, liczy się
wchłanianie i jakość!

Wybierz
Chela-Mag B6®
CHELAT MAGNEZU ALBION®
to najlepiej przyswajalna
i bezpieczna w użyciu, wysokiej
jakości forma magnezu!

Produkt dostępny w najlepszych aptekach

infolinia: 0801194242*

www.chelamagb6.pl

w trosce o Wasze zdrowie

MEDYCYNĄ Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Lecznictwa Otwartego Warszawa-Żoliborz w Programie Najwyższa Jakość QI

Nowoczesne usługi medyczne

Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Lecznictwa Otwartego Warszawa-Żoliborz jest jednym z największych zakładów lecznictwa otwartego w Polsce. Obejmuje opieką medyczną mieszkańców warszawskich dzielnic Żoliborza i Bielania oraz miasta Łomianki, czyli ponad 220 tys. osób.

Małgorzata Zaława-Dąbrowska, Dyrektor SPZZLO Warszawa-Żoliborz

W skład zespołu wchodzi 12 przychodni, w których funkcjonuje ponad 100 poradni. Udziela świadczeń zdrowotnych w zakresie: podstawowej opieki zdrowotnej, w tym nocnej pomocy lekarskiej i transportu, specjalistycznej, stomatologii i ortodontyki, zdrowia psychicznego i uzależnień, rehabilitacji oraz diagnostyki laboratoryjnej i obrazowej.

Małgorzata Zaława-Dąbrowska, obejmując 5 lat temu stanowisko dyrektora wyznaczyła sobie trzy cele: wyremontować i zmodernizować wszystkie przychodnie, wyposażyć placówki w sprzęt medyczny naj-

nowszej generacji oraz wykreować zespół fachowców, dla których najwyższą wartością jest dobro pacjenta. Działania te wpłynęły na zapewnienie kompleksowości usług medycznych świadczonych na najwyższym poziomie. Rezultat to doskonale funkcjonujący, spełniający najwyższe normy, zakład opieki zdrowotnej, czego najlepszym dowodem są liczne nagrody i wyróżnienia oraz pochwały zadowolonych pacjentów.

Jakość świadczonych usług oraz poprawę warunków pracy personelu zatrudnionego w Zakładzie podniosło także wprowadzenie systemów zarządzania jakością oraz zarządzania środowiskiem według międzynarodowej normy ISO.

SPZZLO Warszawa-Żoliborz spośród innych publicznych

zakładów opieki zdrowotnej wyróżnia stabilna i niezależna sytuacja finansowa, sprzyjająca ciągłemu rozwojowi i rozbudowie Zakładu. – Wypracowany zysk, wraz z pozytywnymi dotacjami unijnymi, pozwala na realizację naszych planów. Wszystkie kierunki działania, mają dla nas równo ważny charakter, a ich wdrażanie przebiega pomyślnie – podsumowuje dyrektor Zaława-Dąbrowska.

Janusz Koralewski

www.spzzlo.pl

NAUKA Instytut Przemysłu Organicznego w służbie ochrony zdrowia

Moc chemii

Nowoczesne laboratoria, wykwalifikowana kadra naukowa oraz wieloletnie doświadczenie, to trzy niezbędne filary, którymi musi dysponować każda jednostka badawczo-rozwojowa. Na wszystkich trzech opiera się Instytut Przemysłu Organicznego (IPO), który od ponad 60 lat swoją działalność skupia na naukach chemicznych, przyrodniczych i technicznych.

Instytut prowadzi badania naukowe i prace badawczo-rozwojowe w obszarze chemii i bezpieczeństwa chemicznego, związanego z produkcją, obrotem i stosowaniem substancji chemicznych m.in. w branżach środków ochrony roślin, toksykologii czy mate-

riałów wysokoenergetycznych.

WIPO działa akredytowane laboratorium badawcze (PN-EN ISO/IEC 17025:2005), wykonujące m.in. prace związane z systemem GHS (Globalny Zharmonizowany Systemem Klasyfikacji i Oznakowywania Chemikaliów) oraz z Rozporządzeniem REACH (Registration, Evaluation and

Authorisation of Chemicals).

To obecnie jedyna placówka w Polsce, wykonująca kompleksowo badania toksykologiczne, ekotoksykologiczne i fizykochemiczne w unijnym systemie

GLP (Good Laboratory Practice – Dobra Praktyka Laboratoryjna), niezbędne dla rejestracji środków ochrony roślin, farmaceutyk, produktów weterynaryjnych i biobójczych oraz pozostałych chemikaliów.

Instytut jako jeden z niewielu tego typu ośrodków w Europie wytwarza ponad 300 certyfikowanych wzorców analitycznych substancji organicznych

w postaci czystej i w roztworach. Produkuje wzorce m.in. środków do ochrony roślin i ich metabolitów oraz dodatków do żywności (np. konserwantów, antyutleniających, itp.). Wzorce są podstawowym materiałem odniesienia m.in. w przemyśle pestycydów, laboratoriach kryminalistycznych, ochrony środowiska i analizy żywności.

Instytut zgłosił swoje usługi laboratoryjne do Programu Najwyższa Jakość QI 2010.

Dariusz Brombosz

WŁÓKIENICTWO Zakład Włókienniczy BILIŃSKI w Programie Najwyższa Jakość QI 2010

Kolorowy świat dzianin

Zakład Włókienniczy BILIŃSKI s.j. od blisko 20 lat specjalizuje się w obróbce dzianin i wszelkiego rodzaju tkanin. Uruchomiony niedawno w Konstancynie Łódzkiej zakład należy do największych i najnowocześniejszych w Europie. Świadczy kompleksowe usługi, jak farbowanie, bielenie, pranie czy suche wykończanie tkanin, których odbiorcami są firmy odzieżowe i krawieckie w Polsce i UE, głównie w krajach Skandynawii. Firma, będąc dwukrotnie laureatem Programu QI i przystępując w tym roku po raz kolejny do tego konkursu walczy o nagrodę specjalną – Perłę QI.

ROZMOWA z Waldemarem Bilińskim, właścicielem firmy

MAGDALENA ZASTAWNIK: Postanowił Pan przenieść zakład z Łodzi do pobliskiego Konstancyna Łódzkiego. Jakie korzyści przyniosła zmiana lokalizacji?

WALDEMAR BILIŃSKI: Poprawiły się zagadnienia, które bezpośrednio wpływają na ostateczną jakość świadczonych przez nas usług. Poprzedni zakład mieścił się niemal w centrum Łodzi, co powodowało sporo utrudnień infrastrukturalnych (brak możliwości rozwojowych) i logistycznych. Obecny zakład (przejęty po firmie włókienni-

czej) – został gruntownie wyremontowany, doinwestowany w zakresie linii produkcyjnych, nowoczesnego laboratorium i części administracyjnej. Dzięki temu systematycznie zwiększamy nasze moce produkcyjne i wydajność. Wkrótce pojawią się w zakładzie kolejne urządzenia, m.in. powstanie drukarnia włókiennicza, która będzie mogła wykonywać nadruki na tkaninach.

Nowy zakład poprawił również warunki pracy – bezpieczne linie produkcyjne, przestrzenne hale, zaplecza socjalne, otoczenie zieleni – to, co nazywam kulturą pracy.

Z lewej Waldemar Biliński, laureat tytułów: Włókiennik Roku, Łódzki Filantrop, Menedżer Województwa Łódzkiego, Organizator Pracy Bezpiecznej oraz Medalu Honorowego Stowarzyszenia Polskich Chemików; oraz Magdalena Zastawnik z Forum Biznesu

Połowa produkcji trafia na rynki zagraniczne, głównie do krajów skandynawskich, które znane są jako jeden z najbardziej wymagających rynków na świecie.

Firmy w Szwecji, Danii czy Norwegii kładą nacisk, na to, aby produkcja odbywała się w bezwzględnie poszanowaniu dla środowiska. Nasz nowy zakład spełnia te kryteria.

Ponadto, wybudowaliśmy 2 studnie głębinowe, dzięki czemu nie pobieramy wody z sieci wodociągowej. Odzyskujemy również powstałą w procesie farbowania energię cieplną ze ścieków, która służy do ogrzewania wody technologicznej. Stoimy przed kolejnymi inwestycjami w tym zakresie – m.in. wybudujemy oczyszczalnię ścieków i stację

SYSTEMY RYNNOWE Rynny nowej generacji w ofercie Plastmo Polska Sp. z o.o.

Trwałe i estetyczne

ROZMOWA ze Stanisławem Mireckim, prezesem Plastmo Polska Sp. z o.o.

JOANNA JAKOWEŃKO: Do tegorocznej edycji konkursu Najwyższa Jakość QI przystępują Państwo jako znany i ceniony producent systemów rynnowych. Jakim nowym produktem chcieliby Państwo zainteresować rynek?

STANISŁAW MIRECKI: Naszym najnowszym produktem jest system rynnowy PLASA. Jego główną cechą oprócz trwałości i szczelności, co jest charakterystyczne dla wszystkich naszych produktów, jest odporność na szkodliwe działanie promieni słonecznych UV. Dotychczas niesprzyjające czynniki atmosferyczne powodowały odbarwienie się rynien. Z tym problemem borykaliśmy się od lat. Udało się go nam rozwiązać, co w dużej mierze zawdzięczamy współpracy z największym koncernem chemicznym na świecie – firmą BASF. Dzięki zastosowaniu ich nowatorskiego surowca ASA, odpornego na promieniowanie UV nasze rynny zyskały nową, lepszą jakość. Produkt został już wprowadzony na rynek polski i na rynki zagraniczne.

Kiedy 20 lat temu zaczęli Państwo działalność, systemy rynnowe PCV były zupełną nowością. Czy w związku z tym trudno było zaistnieć na polskim rynku?

Od początku związaliśmy się z duńskim koncernem Plastmo, znanym na całym świecie producentem tworzyw sztucznych. W Polsce rynny PCV były wówczas zupełnie nieznanymi, ale było to dla nas dodatkowym wyzwaniem aby jako pierwsi wprowadzić na rynek kompletne systemy rynnowe z PCV, nowatorską technologią stosującą inne surowce niż tradycyjna, rdzewiejąca blacha.

Jakie są nowe wyzwania przed Państwem?

Obecnie pracujemy nad wprowadzeniem systemu rynnowego na duże, płaskie powierzchnie dachowe. Każdy budynek potrzebuje systemów odwadniających ale w tym przypadku potrzebne są nowe, techniczne rozwiązania. Oczywiście priorytetem jest dla nas utrzymanie wysokiego standardu tych produktów, które mamy w ofercie i nieustanne dbanie o ich wysoką jakość.

Plastmo
Polska Sp. z o.o.

uzdatniania wody. Ogromny ogród, okalający nasz zakład, poprawił natomiast estetykę otoczenia.

Firma istnieje niespełna 20 lat. Spodziewał się Pan, że w dość krótkim czasie odniesie Pan taki sukces?

Zawsze w to wierzyłem. Kluczowe było pozyskanie wykwalifikowanych, mądrych specjalistów. Dziś zatrudniamy ok. 200 osób, z czego blisko 50 to inżynierowie. Ważne były również rozważnie podejmowane decyzje inwestycyjne. W ciągu ostatnich 3 lat zainwestowaliśmy blisko 6 mln zł – posiadamy ponad 40 światowej klasy aparatów barwiarskich, suszarki, stabilizatory, kompaktory, draparki, postrzygarki, szcietkarki. Maszyny te gwarantują uzyskanie różnorodnych typów wykończeń (np. welur; polar; frotte). Większość z nich stanowi najnowsze rozwiązania konstrukcyjne, gwarantujące najwyższą jakość świadczonych usług, których poziom gwarantują również wdrożone Systemy Zarzą-

dzania: Jakością ISO 9001:2001 i BHP ISO 18001.

Jest Pan często wyróżniany, jako osoba, przejawiająca wyjątkową troskę o swoich pracowników i angażująca się w pomoc charytatywną. Zanim stałem się właścicielem tej firmy, byłem pracownikiem zakładu włókienniczego. Dobrze pamiętam jak ważny jest szacunek dla człowieka i uczciwe traktowanie pracowników. Ponad wszystko stawiam na bezpieczeństwo pracowników i rzetelne zasady zatrudnienia. Pomagamy wielu instytucjom (szkołom, fundacjom, szpitalom) i osobom prywatnym, np. finansując leczenie czy rehabilitację chorych. Mnie udało się osiągnąć sukces, więc moim obowiązkiem jest dziś dzielić się z potrzebującymi.

oprac. JM

BILIŃSKI
Factory Of Colour

BANKOWOŚĆ Precyzyjne zarządzanie należnościami – czy jakość ma znaczenie?

Rozwiązania dla wymagających

Czas przetwarzania dokumentów oraz otrzymywanych płatności ma kluczowe znaczenie w kosztach funkcjonowania przedsiębiorstwa. Istnieją już wprawdzie na rynku rozwiązania zapewniające księgowanie na rachunku klienta przychodzących płatności przy jednoczesnej identyfikacji płatnika lecz żeby skutecznie obniżyć koszty obsługi należności ich identyfikacja musi być bezbłędna.

Zapewnia to BRE Collection, system zarządzania należnościami skierowany do masowych wystawców faktur. Są to firmy, świad-

czące usługi dla dużej liczby indywidualnych odbiorców np. towary ubezpieczeniowe, firmy telekomunikacyjne, energetyczne, sieci sprzedaży ratalnej, które miesięcznie w Polsce wystawiają łącznie ponad 50 mln faktur. Oprócz identyfikowania i księgowania płatności, oczekują oni wsparcia w zakresie monitoringu terminowości spływu należności od swoich klientów.

– Obsługa należności to element oferty **Bankowości Transakcyjnej**, grupy produktów i usług, służących zwiększeniu efektywności zarządzania finansami firmy. Obok BRE Collection w jej skład wchodzi m.in.: platforma

bankowości internetowej, obsługa obrotu gotówkowego, oferta biznesowych kart płatniczych wraz z możliwością zarządzania nimi za pośrednictwem bankowości elektronicznej – wymienia

Marek Łukowski, Dyrektor BRE Banku ds. Bankowości Przedsiębiorstw i Zarządzania Bankowo-

ścią Korporacyjną, i dodaje: – Wszystkie te rozwiązania pozwalają na skuteczne planowanie, monitorowanie i zarządzanie przepływem środków, optymalizację przychodów odsetkowych oraz lepszą efektywność procesów rozliczeniowych.

BRE Collection rozwiązuje problemy, jakie niesie brak jednolitego standardu w zakresie opisywania płatności oraz stosowanie różnych metod ich dokonywania np. wpłaty w banku, w punktach kasowych, przelewy. System opiera się na wygenerowaniu specjalnej struktury numeru rachunku, którego częścią jest przez klienta wykorzystywana do identyfikacji płatni-

ka lub płatności. Bank niwelując błędy w transakcjach, zmniejsza koszt obsługi ich księgowania i ewentualnych reklamacji. Największymi korzyściami ze stosowania tego rozwiązania przez klienta są: automatyzacja procesu księgowania na kontaktach eliminująca błędy ręcznego księgowania i bieżący monitoring napływu należności, czyli szybka identyfikacja kontrahentów zalegających z wpłatą.

Oferta wpisuje się w realizowaną politykę najwyższej jakości BRE Banku. – Jakość rozpatrujemy na trzech płaszczyznach: standardu obsługi, właściwego odczytania potrzeb klienta i doskonalenia oferty. Mam na myśli wszystkie wdrożone elementy składające się na kulturę korporacyjną w relacjach z klientami i kontrahentami, dwustronną komunikację i dostarczanie wyłącznie merytorycznych, rzetelnych i sprawdzonych informacji oraz usług i pro-

duktów, które celnie trafiają w potrzeby klientów. Jednym z wyznaczników standardu obsługi klienta jest wdrożona Księga Jakości Obsługi Klienta MSP nagrodzona w 2009 roku w Konkursie Quality International. Dzięki konsekwentnym i wielopłaszczyznowym działaniom prowadzonym w zakresie doskonalenia jakości BRE Bank od lat tytułowany jest również Bankiem Przyjaznym dla Przedsiębiorców. – podsumowuje dyrektor Łukowski.

BRE Bank należy do czołówki najbardziej innowacyjnych instytucji finansowych w Polsce. Od blisko 25 lat tworzy nowoczesne rozwiązania, wyznaczając nowe kierunki w zakresie obsługi i oferty produktowej. Był np. pierwszym polskim bankiem, który zaoferował swoim klientom system bankowości elektronicznej dla przedsiębiorstw (1993).

Magdalena Zastawnik

BRANŻA BUDOWLANA CES Sp. z o.o. – projektowanie i wykonawstwo instalacji wewnętrznych

Sztuka instalacji

Firma CES Sp. z o.o. (Gdańsk) od lat zajmuje wysoką pozycję na polskim rynku instalacji wewnętrznych: zatrudnia 50 inżynierów wszystkich branż i specjalizuje się w projektowaniu i wykonawstwie systemów sanitarnych, wentylacji, klimatyzacji, elektroenergetycznych, teletechnicznych i BMS.

Największym atutem firmy jest kompleksowość oferty – począwszy od koncepcji, poprzez wykonanie projektu, specyfikacji technicznych, analiz budżetowych, dokumentacji prze-

targowej aż po właściwą realizację i późniejszy nadzór nad systemami. Oferta CES kierowana jest m.in. do inwestorów i generalnych wykonawców obiektów biurowych, hotelowych, mieszkalnych, handlowych, sportowych i oświatowych.

Do najbardziej znanych realizacji firmy należy zaprojektowanie i wykonanie wszystkich instalacji wewnętrznych dla sopockiego Domu Zdrojowego, Hotelu Sheraton i Centrum Handlowo-Usługowego. Firma wykonała również instalacje elektroenergetyczne i syste-

my teletechniczne w takich obiektach jak siedziba ING Banku Śląskiego i biurowiec „Chorzowska 50” w Katowicach, Centrum Finansowe Puławska w Warszawie oraz siedziba Grupy Ergo Hestia w Sopocie.

W chwili obecnej firma jest w trakcie realizacji obiektu biurowo-usługowego: Centrum Obsługi Ruchu Turystycznego w Gdańsku oraz nowoczesnego kompleksu mieszkalnego Apartamenty Przy Plaży.

Joanna Jakoweńko

www.ces.gda.pl

BRANŻA SPOŻYWCZA Mispol Group Trade Sp z o.o. w Programie Najwyższa Jakość QI

Sprawdzona jakość

Mispol Group Trade Sp z o.o. (Białystok) to jedna z dziewięciu spółek, tworzących Grupę Kapitałową Mispol – jedną z największych w kraju grup produkcji artykułów spożywczych. Przedmiotem działalności firmy jest m.in. produkcja i dystrybucja konserw mięsnych, pasztetów, dań gotowych i przetwórstwo owoców oraz warzyw.

Produkty Mispolu, oprócz rynku krajowego, znajdują uznanie w wielu krajach UE, Rosji, Białorusi, krajach bałkańskich, a także w Izraelu. Ofertę produktową firmy stanowią: pasztety (drobiowy i wieprzowy), konserwy (m.in. stółowa, turystyczna, gulasz angiel-

ski), dania gotowe (pulpety, gołąbki, flaki) oraz przetwory owocowo-warzywne. Produkty te występują m.in. pod markami Mispol, Agrovita, Bistro. Przystąpienie w 2007 r. do Grupy Kapitałowej Mispol spółki KSK BONO wraz z jej spółkami zależnymi, pozwoliło na rozszerzenie oferty o karmę dla zwierząt domowych, m.in. marek Bono, Joly, Petty.

Grupa Kapitałowa Mispol działa zarówno na rynku markowym (tzw. marki flagowe), jak i w obszarze marek własnych (jeden z głównych dostawców marek własnych branży spożywczej, w skali całego kraju).

Ośmiem zakładów produkcyjnych: po dwa w Suwałkach i Białymstoku, trzy w Czechach i jeden na Bia-

łorusi plasują firmę w gronie największych przedsiębiorstw branży w tej części Europy.

Prowadząc tak szeroko zakrojoną działalność produkcyjną, firma kładzie szczególny nacisk na jakość produktów, co wspierane jest wdrożeniami certyfikatami, będącymi świadectwem spełnienia wymagań standardów ISF (International Food Standard) oraz BRC. Oba systemy oparte są o zasady ISO, a także HACCP. Oprócz tego zakłady: białostocki, czeski i na Białorusi posiadają wdrożony system ISO 9001.

Proces produkcyjny w zakładach Mispolu oparty jest także o zasady Kodeksu Żywnościowego (Codex Alimentarius), będącego zbiorem międzynarodowych standardów dotyczących żywności.

Joanna Chrustek

TECHNIKA AUDIOWIZUALNA Image Recording Solutions Sp. z o.o. w Programie Najwyższa Jakość Quality International 2010

Interaktywne multimedia

Image Recording Solutions Sp. z o.o. (Warszawa) od 1995 r. świadczy usługi projektowania, sprzedaży, dystrybucji oraz serwisu systemów i rozwiązań audiowizualnych (AV). Markowe technologie (m.in. Hitachi, Canon, SMART, NEC), wykwalifikowana kadra oraz szeroki zasięg działania gwarantują spełnienie oczekiwań najbardziej wymagających klientów.

Wśród odbiorców rozwiązań Image Recording Solutions są instytucje edukacji, kultury i biznesu, które w swoich działaniach wykorzystują systemy audiowizualne w salach konferencyjnych, audytorium i wykładowych. Firma oferuje m.in. innowacyjne, nowoczesne i wygodne w obsłudze projektory multimedialne, monitory plazmowe i LCD, wizualizery, systemy wideokonferencyjne, urządzenia do sterowania salami konferencyjnymi, systemy nagłośnieniowe, flipcharty i ekrany oraz urządzenia interaktywne SMART Board. Firma również projektuje i wykonuje kompletne systemy audiowizualne.

Nowoczesne technologie multimedialne Image Recording Solutions zastosowano np. w Muzeum Powstania Warszawskiego, gdzie zainstalowano m.in. projektory multimedialne, ekrany, systemy na-

głośnienia przestrzennego i system oświetlenia efektowego. Z innowacyjnych rozwiązań skorzystano również przy modernizacji Stadionu Śląskiego czy Instytutu Pamięki Narodowej i Akademii Obrony Narodowej. Z systemów multimedialnych Image skorzystały również takie firmy, jak Red Bull, Johnson&Johnson, Cinema City, Multikino, Alior Bank, Schell, Netia czy AIG Bank Polska SA.

Autoryzowany serwis gwarancyjny i pogwarancyjny, zapewnia użytkownikom sprzętu jego długotrwałą sprawność działania. – Ważne jest dla nas, aby klient zakupując nasze produkty w odległym punkcie w kraju miał zapewnioną szybką obsługę serwisową na najwyższym poziomie – mówi **Maria Sołtan**, członek zarządu spółki.

Gwarancją najlepszej obsługi klientów jest wdrożony w 2006 r. System Zarządzania

Jakością EN ISO 9001:2000, obejmujący projektowanie, instalację, sprzedaż i dystrybucję oraz serwis urządzeń i rozwiązań audiowizualnych. Pod koniec ub. roku recertyfikowano system, zgodnie z normą EN ISO 9001:2008.

Firma Image spełniając wymogi systemu jakościowego, szczególnie dba o profesjonalną edukację pracowników i dealerów, organizując systematyczne szkolenia, treningi i seminarium. Wyspecjalizowana grupa doradczą wspiera swoich klientów w wielu projektach (m.in. Digital Signage), pomagając znaleźć optymalne rozwiązania.

Joanna Chrustek

GOSPODARKA KOMUNALNA PGK Sp. z o.o. w Słupsku w Programie Najwyższa Jakość QI 2010

Podnoszą jakość usług

Słupskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Słupsku kontynuuje działania, mające na celu poprawę jakości świadczonych usług, wdrażanie nowoczesnych, ekologicznych technologii, nie zapominając przy tym o wypracowywaniu środków, pozwalających na skuteczny rozwój firmy. Spółka świadczy usługi na rzecz kilkudziesięciu tys. klientów na terenie Słupska, 2 województw oraz 12 gmin regionu.

PGK w Słupsku, obok podstawowych działań z zakresu gospodarki komunalnej (zbiórka, wywóz i odzysk odpadów, zimowe i letnie utrzymanie ulic), znane jest z niebanalnych przedsięwzięć, mających na celu podniesienie skuteczności realizowanych usług, a także poprawy wizerunku firmy. Realizuje je m.in. poprzez wytwarzanie energii odnawialnej (prąd, ciepło) z biogazu pozyskiwanego z odpadów. Przedsiębiorstwo zaspokaja w ten sposób własne potrzeby energetyczne, a nadwyżkę sprzedaje na Giełdzie Energetycznej oraz do Zakładu Energetycznego. Kolejnymi przykładami mogą być: odzysk coraz większych ilości surowców wtórnych, prowadzenie szerokiej edukacji ekologicznej społeczeństwa, a także sposób, w jaki PGK poradziło sobie z najcięższą od ponad 20 lat zimą, wywożąc, dzięki nawiązanej współpracy ze Szkołą Politechniki w Słupsku, tysiące ton śnie-

Dr Andrzej Gazicki z odebraniem w ub. roku dyplomem Lider Społecznej Odpowiedzialności Dobra Firma 2010.

gu z zagrożonych powodzią części miasta.

Przedsiębiorstwo wyróżnia najwyższą jakość świadczonych usług, potwierdzona uzyskaniem certyfikatem Systemu Zarządzania Jakością ISO 9001:2000. – Satisfakcja klientów stanowi dla nas cel i jest gwarancją trwałego rozwoju oraz utrzymania znaczącej pozycji firmy. Działania koncentrujemy na pozyskiwaniu zaufania klientów, poprzez kompleksowość, rzetelność i terminowość wykonywanych zadań – wymienia **dr Andrzej Gazicki**, Prezes Zarządu słupskiego PGK. – O skuteczności podejmowanych działań niech świadczy fakt stałego wzrostu ilości zawartych umów z odbiorcami, która w okresie ostatnich dwóch lat wzrosła niemal o połowę. Firma w tym czasie osiąga znaczącą dynamikę wzrostu ekonomicznego – dodaje.

Aby zwiększyć skuteczność zarządzania, PGK wdrożyło Xpertis, nowoczesny system informatyczny, którego zaletami są integracja bazy kontrahentów oraz w pełni elektroniczna obsługa klientów. System wspomaga również pracę w obszarze finansowo-księgowym i logistycznym. O miejscu firmy w branży niech świadczy np. stosunek ilości odzyskanych odpadów do ilości odpadów komunalnych, wynoszący prawie 47 proc., stawiający ją w polskiej czołówce.

Wymogiem czasów stało się zapoczątkowanie nowej jakości obsługi klientów. Otwarte w grudniu ub. roku nowoczesne Biuro Obsługi Klienta spełnia najwyższe wymogi w tym zakresie, będąc jednocześnie dostosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Przedsiębiorstwo, poza wyżej wskazanymi działaniami, wyróżnia się dużą aktywnością w zakresie społecznej odpowiedzialności biznesu, wspierając np. rozwój sportu (w tym młodzieżowego), kultury, profilaktyki zdrowotnej, edukacji ekologicznej, ochrony środowiska i szeroko rozumianego życia społecznego.

Więcej na:

www.pgksłupsk.pl

Jacek Majewski

BRANŻA BUDOWLANA ES Polska Sp. z o.o. Lider Społecznej Odpowiedzialności Dobra Firma 2009

Budownictwo w najlepszym wydaniu

ROZMOWA z Michałem Jaloveckým, prezesem ES Polska Sp. z o.o.

Wrocławską firmę ES Polska Sp. z o.o. należy do czeskiej grupy holdingowej **Ekonomické stavby a.s.**, a jej działalność obejmuje projektowanie oraz budowę domów jednorodzinnych. Wpisana w misję firmy działalność społeczna została już drugi raz oceniona przez Kapitułę Programu Liderzy Społecznej Odpowiedzialności Dobra Firma 2009.

MAŁGORZATA BACHÓRZ:
Jaka jest misja firmy ES Polska?

MICHAŁ JALOVECKÝ:

ES Polska jest firmą międzynarodową, która posiada swoje oddziały w Czechach, na Słowacji i od trzech lat w Polsce. Podobnie, jak na rynku czeskim i słowackim, chcemy stać się liderem w zakresie kompleksowego budownictwa domów jednorodzinnych. Idziemy w dobrym kierunku, jesteśmy coraz bardziej rozpoznawalni. W 2009 roku utrzymaliśmy sprzedaż na stałym poziomie. Mamy nadzieję, że w tym roku, uda się nam ją podnieść.

Jakie zagadnienia, związane z ochroną środowiska, wpisane są w działalność firmy?

Staramy się wprowadzać na rynek rozwiązania ekonomiczne, niedrogie oraz przyjazne środowisku. Nasza oferta zawiera domy niskoenergetyczne, pompy ciepła, kolektory słoneczne, oraz przydomowe oczyszczalnie ścieków. W ES Polska zostało stworzonych szereg projektów tzw. domów

o podnoszenie kwalifikacji zatrudnionych osób?

Organizujemy wyjeżdżając do teatru czy na imprezy sportowe. Każdy z oddziałów dopasowuje program takich wydarzeń do aktualnych potrzeb. Ponadto staramy się umożliwiać pracownikom rozwój osobowościowy i intelektualny, m.in. poprzez szkolenia, doty-

Zespół ES Polska Sp. z o.o., dyplomem – Michał Jalovecký

ekologicznych. Stosowane przez nas technologie przyczyniają się do zmniejszenia emisji gazów. Nasi klienci po zbudowaniu domu dostają od nas prezent – drzewko japońskiej cereśni w myśl naszej zasady „Za każdy zbudowany dom posadzimy jedno drzewo”.

Kwalifikacje i zaangażowanie pracowników przyczyniają się do sukcesu całej firmy. W jaki sposób zarząd dba

czące prawidłowych relacji z klientem czy kursy językowe.

Na czym polegają te prawidłowe standardy w relacjach?

Na pierwszym miejscu stawiamy dialog z otoczeniem, zarówno na płaszczyźnie pracownik-klient, jak i pracownik-zarząd. Naszym celem jest ciągła poprawa wewnętrznej i zewnętrznej komunikacji. Firma zainwestowała również w system komuni-

SIECI HANDLOWE Chata Polska SA uzyskała tytuł Dobra Marka 2009

Chata Polska przyspieszyła w kryzysie

W czasie, kiedy wiele firm walczyło z kryzysem gospodarczym, franczyzowa sieć sklepów ogólnospożywczych Chata Polska zdecydowała się na przyspieszenie realizacji swoich inwestycji. Okazało się, że jest to najlepszy sposób nie tylko na przetrwanie kryzysu, ale również na umocnienie pozycji sieci na polskim rynku.

Strategia Chaty Polskiej w czasie kryzysu była inna od strategii przyjętych przez większość polskich przedsiębiorstw. W ubiegłym roku sieć przeprowadziła wiele istotnych inwestycji. Zdecydowanie największą z nich było uruchomienie w Kostrzynie koło Poznania pierwszego Centrum Dystrybucyjnego. Na powierzchni 7,2 tys. m² dostępnych jest obecnie blisko 5 tys. produktów z najważniejszych kategorii spożywczych, oferta ta wciąż rośnie. Dla korzystających z Centrum równie ważne jest to, że realizacja dostaw kontrolowana jest przez nowoczesny system, który zapewnia sprawne zarządzanie magazynem od momentu przyjęcia aż do wydania towaru.

Jak pokazują badania rynku, marka Chaty Polskiej jest coraz lepiej postrzegana przez klien-

tów. Wpływ na to mają bez wątpienia działania marketingowe oraz inwestycje poczynione przez sieć, min. w rozwój zarządzania asortymentem. W ubiegłym roku zakupiono oprogramowanie, które usprawni i przyspieszy tworzenie wzorcowej hali sprzedaży. To kolejny krok Chaty Polskiej w kierunku optymalizacji asortymentu i budowy wizerunku nowoczesnej sieci sklepów. Zastosowanie najnowocześniejszych rozwiązań w kategorii Management pozwala

na stworzenie równego standardu oraz szybkich zakupów w możliwie najbardziej komfortowych warunkach.

Ubiegły rok sieć zamknęła liczbą 230 placówek handlowych i szacowanym obrotem na poziomie 730 mln zł. Swoją sukces Chata Polska zawdzięcza jasno określonej wizji rozwoju i zastosowaniu nowoczesnych rozwiązań w zarządzaniu siecią.

Zuzanna Żydek

ELEKTRONIKA PRZEMYSŁOWA Innowacja Roku 2009 dla EC Electronics Sp. z o.o.

Innowacyjna inżynieria

EC Electronics Sp. z o.o. (Kraków), należąca do Grupy **Energocontrol**, jest jedną z najprężniej rozwijających się firm inżynierskich w kraju. Spółka zajmuje się produkcją systemów, dedykowanych elektronicznej przemysłowej. Zarówno na rynku krajowym, jak i europejskim, jest od wielu lat liderem w stosowaniu elementów piezoelektrycznych w aplikacjach pomiarowych (pomiar drgań, emisji akustycznej). Produkowane przez EC Electronics urządzenie PAQ-16000D, służące do generacji i akwizycji fal sprężystych, zostało nagrodzone w konkursie Innowacja Roku 2009.

Grupa Energocontrol to grupa firm o charakterze badawczo-rozwojowym, prowadząca badania dla wielu polskich i zagranicznych koncernów. EC Electronics Sp. z o.o. specjalizuje się w projektowaniu systemów elektroniki przemysłowej w dziedzinach sterowania, monitorowania i diagnostyki maszyn. Korzystając z własnych środków oraz dotacji unijnych firma stale pracuje nad nowoczesnymi technologiami, tak na rynku krajowym, jak i międzynarodowym.

PAQ – Innowacyjny System Pomiarowy

System PAQ-16000D charakteryzuje się innowacyjnymi rozwiązaniami w zakresie rozwiązań układu sterowania i ko-

rejkcji amplitudy (opartego na układach FPGA z algorytmem EC Electronics) i opóźnień w aplikacjach typu direct wave oraz phased-array. Dodatkową innowacją jest możliwość łączenia pojedynczych systemów w zależności od potrzeb klienta co do ilości kanałów – tak zdefiniowana elastyczność pozwala na spełnie-

nie wymagań klientów w różnych aplikacjach. System znajduje zastosowanie w pomiarach dla potrzeb diagnozowania i monitorowania uszkodzeń w różnego typu materiałach (blachy, kompozyty). Możliwym zastosowaniem systemu są badania poszyc samolotów, łopat elektrowni wiatrowych, itp. oraz ogólnie zdefiniowane badania nieniszczące materiałów kompozytowych i metalowych.

Urządzenie powstało przy współpracy z Instytutem Maszyn Przepływowych Polskiej Akademii Nauk, Instytutem Technicznym Wojsk Lotniczych, Akademią Górniczo-Hutniczą w Krakowie.

System wykorzystuje technologie generacji i akwizycji wysokoczęstotliwościowych fal sprężystych. PAQ 16000D to pierwszy

niewielkie elementy piezoelektryczne montowane na badanym obiekcie, bądź integrowane w materiale podczas produkcji. Zarejestrowane podczas eksperymentu dane wysyłane są do komputera, gdzie mogą być wyświetlane oraz analizowane. Pomiar dają również możliwość weryfikacji danych modelowych i symulacyjnych badanego obiektu. Pozwala to wykryć błędy jeszcze w fazie projektowania i testowania prototypów.

PAQ16000D pozwala na prowadzenie badań z wykorzystaniem fal sprężystych, ale przede wszystkim umożliwia testy zabudowanych na stałe czujników pomiarowych w aplikacjach przemysłowych i ciągłego monitorowania stanu konstrukcji.

System nie ma charakteru zamkniętej aplikacji, co umożliwia wykorzystanie różnych metod detekcji uszkodzeń. Dodatkowym atutem jest dokładność urządzenia, pozwala ono na wykrycie uszkodzeń, których innymi metodami nie da się zlokalizować. Technologia ta wykorzystywana jest już przez firmę Boeing w badaniach poszyc samolotów.

Na pomoc pszczelarzom

Technologie opracowywane w firmie EC Electronics znajdują zastosowanie nie tylko w elektronice typowo przemysłowej, ale również np. w hodowli pszczół.

W ostatnich latach na świecie wymarła 1/3 populacji pszcze-

ZASTOSOWANIE PAQ 16000D

- badania nieniszczące w zakresie: wykrywania defektów strukturalnych badanych obiektów metalowych i kompozytowych,
- rozpoznawanie wad materiałowych,
- wbudowane systemy monitorowania stanu konstrukcji (SHM).

lej, nie znamy jeszcze przyczyny pomoru tych niezwykle pożytecznych owadów. Aby ułatwić pszczelarzom kontrolę nad pasieką, a tym samym pomóc w badaniu i przeciwdziałaniu temu niebezpiecznemu zjawisku, EC Electronics opracowuje system monitorowania pasieki pszczelej, przy współudziale firmy pszczelarskiej APIPOL. System pozwala monitorować parametry wewnątrz ula, jak i warunki środowiskowe na zewnątrz. Badane są wszelkie czynniki, które mają wpływ na zachowanie rodziny pszczelej: temperatura, wilgotność, zawartość CO₂ oraz zachowanie matki pszczelej. Informacje o anomaliach przekazywane są pszczelarzowi, który może natychmiast im przeciwdziałać. Testowanie rozwiązania rozpocznie się wiosną.

Sybilla – System Interaktywnego Muzeum

Kolejnym rozwiązaniem stworzonym przez EC Electronics jest elektroniczny system indywidualnego zwiedzania **Sybilla**. Jest to całkowicie innowacyjny system nie posiadający swojego odpowiednika na rynku. Przeznaczony jest do obsługi turysty w czasie indywidualnego zwiedzania (muzeum, skansen). Podstawową zasadą działania systemu jest automatyczne przekazywanie zwiedzającemu informacji o eksponatach wystawy lub zabytkach. Urządzenie nie wymaga skomplikowanej obsługi, a dodatkowo umożliwia przygotowanie kilku poziomów zwiedzania, w zależności od odbiorcy (różne grupy wiekowe, językowe).

Więcej o produkcie na www.ecsybiltech.com

oprac. MB

KOSMETYKI JOANNA – Dobra Marka 2009

Imię piękna

JOANNA to jedna z najdynamiczniej rozwijających się polskich firm kosmetycznych, specjalizujących się w produkcji kosmetyków do pielęgnacji włosów i ciała. Początkowo, oferta skierowana do odbiorców profesjonalnych (salony fryzjerskie), już od blisko 30 lat znajduje uznanie wśród klientów indywidualnych. Założone w 1982 r. Laboratorium Kosmetyczne JOANNA nieprzerwanie buduje jedną z najpopularniejszych polskich marek kosmetycznych w Polsce.

Rozszerzoną systematycznie gamę produktów stanowią dziś najwyższej jakości kosmetyki do użytku profesjonalnego i indywidualnego – do pielęgnacji i stylizacji włosów (szampony, odżywki, balsamy, żele, pianki, lakiery) z wyciągami z rzepy, jedwabiu, alg morskich, ekstraktu z perł, kokosu, czekolady, wanilii czy owoców; produkty do pielęgnacji ciała (żele pod prysznic i do golenia, kremy i plastry do depilacji, olejki do kąpieli, oliwki, peelingi) czy produkty z serii „Z Apteczki Babuni”, czerpiące z mądrości pokoleń i medycyny ludowej (w oparciu o wyselekcjonowane składniki naturalne). Osobny segment stanowią atrakcyjne i łagodne kosmetyki dla dzieci: szampony i płyny do kąpieli.

– Kosmetyki do pielęgnacji ciała to segment, który będzie

my rozszerzać o kategorie, w których jesteśmy nieobecni. Realizujemy strategię wyszukiwania nisz na rynku asortymentowym, nastawiając się na systematyczny i stabilny rozwój w tym zakresie – mówi Marek Łaskowski, Dyrektor Zarządzający. – Odzwierciedleniem tej polityki w ostatnim czasie było wprowadzenie na rynek nowości – serii peelinów do ciała o pojemnościach 100 ml. Po dwóch latach zajmują one pierwsze miejsce w branżowych rankingach w tej kategorii. Sukcesem okazały się także środki do depilacji Sensual w postaci kremów i plastrów do przeprowadzenia szybkiego, bezbolesnego zabiegu – wymienia Agnieszka Rajewska-Koper, Dyrektor Marketingu.

Na niekwestionowany sukces rynkowy firmy JOANNA pracuje ponad 250 osób, zatrudnionych w wyspecjalizowanych działach (m.in. badawczo-wdrożeniowym, produkcyjnym, laboratorium kontroli jakości, logistyki czy sprzedaży), dzięki czemu, zgodnie z dewizą firmy, powstają wysokiej jakości kosmetyki, oferowane po przystępnych cenach. – Za sukcesem stoją ludzie, którzy budowali podstawy tej firmy, współpracując z właściwymi osobami, posiadającymi niezbędną wiedzę i kompetencje – podsumowuje Dyrektor Łaskowski.

Magdalena Zastawnik,
Jacek Majewski

Nawet dziecko wie, że to dzięki farbom **Natura color** Twoje włosy mogą zyskać trwały kolor pełen niepowtarzalnego blasku. Staną się wyjątkowo miękkie i piękne – takie, o jakich zawsze marzyłaś.

Przekonały się już o tym miliony kobiet*
- to jasne jak słońce!

color Natura
i życie staje się
koloro LOVE

*„JOANNA” to 2-ga najczęściej kupowana farba do włosów w Polsce. Joanna za Nielsen, udziały ilościowe w rankingu marek w kategorii farby do włosów, V.08 - IV.09

www.joanna.pl

Kinga
lingerie de femme

DOBRA MARKA 2009

Dodatek promocyjny

Rozmowa z **Ewą Pytasz**, dyrektorem Ośrodka Kształcenia Samorządu Terytorialnego im. Waleriana Pańki, Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej

Samorządy przejęły bardzo dużo zadań

Czy samorządy, także śląskie, spełniły, Pani zdaniem nasze oczekiwania? Od ich powołania upływa właśnie 20 lat.

Generalnie rzecz biorąc jest różnie. Najlepiej, siłą rzeczy, egzamin zdały samorządy gminne, bo to one rzeczywiście istnieją dwadzieścia lat. Samorząd województwa na początku był dosyć ułomny, powiatowy powstał po dziesięciu latach, więc tak naprawdę oceniać można po 20 latach samorząd gminny.

Z tej perspektywy, nawet postronny obserwator widzi co się zmienia kiedy przejeżdża przez gminy. Widać wyremontowane budynki, szkoły, także urzędy, również drogi, place przestrzenie publiczne. W małych gminach zmiany następują szybciej niż w dużych miastach, gdzie zasobów do remontowania jest znacznie więcej, gdzie remonty na przykład kamienic przebiegają znacznie wolniej. Ale generalnie rzecz biorąc dwadzieścia lat samorządności pokazało, że im bliżej są

pieniądze na ważne sprawy w gminie, tym szybciej praca postępuje.

Samorządy przejęły bardzo dużo zadań. Wciąż mówimy, że mają niewystarczające środki na ich wykonanie. Jednak w sytuacji niedoskonałości finansowych – nazwijmy je w ten sposób – samorządy wydają coraz więcej własnych pieniędzy nawet na zadania zlecone. Widać to szczególnie w edukacji, w oświacie. Dzisiaj już coraz częściej szkoły są nowoczesnie wyposażone, mają bardzo dobre sale gimnastyczne, także boiska, nie tylko Orliki, w szkołach są sale do spotkań gminnych.

Jakie są natomiast niedoskonałości samorządów?

W pewnym stopniu jest to kwestia rad samorządowych. Szwankuje bezpośrednio kontrola władzy wykonawczej przez radę. Oczywiście różnie to bywa w różnych gminach, ale generalnie kontakt społeczności lokalnych także poprzez

radnych powinien być znacznie większy.

Czy samorządy są wobec tego naprawę tym czego chcieliśmy?

Myślę, że w dużym stopniu, w około 70 proc., tak. Jest coś, co moim zdaniem nie udaje się, ale to nie jest tylko wina władzy, ale również społeczności lokalnych. Jedno z pierwszych zdań w ustawie o samorządzie mówi, że samorząd to wszyscy mieszkańcy danego terytorium. Tymczasem w ciągu tych 20 lat samorządy bardzo zurzędniczały. Kiedy pamiętamy ich początki, ich pierwsze lata, pierwsze kadencje, wtedy ich kontakt ze społecznością lokalną był znacznie większy. Dzisiaj nie wszyscy pamiętają, że tak naprawdę samorządem jesteśmy wszyscy. Idea współuczestnictwa gdzieś się zagubiła. To się wiąże oczywiście z bardzo wieloma obowiązkami, które urzędy muszą spełniać. Często zapomina się o tym, że proces konsultacji społecz-

Fot. Tomasz Jodkowski

nych, kontaktu z mieszkańcami jest czymś niezwykle ważnym. Wydaje mi się więc, że w idei samorządności zgubiła się kwestia partycypacji społecznej. To jest w jakimś stopniu wina władzy, ale też w pewnym stopniu wina samych mieszkańców.

Badania także pokazują, że partycypacji społecznej jest bardzo mało i z jednej strony władza nie potrafi zachęcić mieszkańców do udziału w zarządzaniu, z drugiej strony oni sami się tym za bardzo nie interesują. Ważniejsze są dla nich wybory parlamentarne,

prezydenckie. W wyborach samorządowych bierze zwykle trzydzieści parę procent społeczeństwa. A przecież jakość naszego życia tak naprawdę zależy od tych właśnie wyborów samorządowych.

cd. na str. 12

MIEJSKA SIĘĆ SZEROKOPASMOWA

Gliwice – szerokie możliwości

Miejska Sieć Szerokopasmowa to m.in.:

- ▶ miejski monitoring wizyjny – 68 nowoczesnych kamer strzeże bezpieczeństwa mieszkańców, w przyszłości może ich być nawet 1000
- ▶ możliwość zmiany lokalizacji kamer w razie potrzeby – np. w przypadku organizowania imprez masowych
- ▶ punkty darmowego dostępu do internetu (hotspoty)
- ▶ system VoIP umożliwiający bezpłatne połączenia telefoniczne – podłączone są do niego jednostki samorządowe i spółki miejskie, które będą mogły komunikować się ze sobą za darmo
- ▶ system sterowania ruchem drogowym pozwalający na stałą analizę ruchu i bieżącego stanu obciążenia poszczególnych ulic
- ▶ bezpośredni dostęp (online) do ustawień sygnalizacji świetlnej – możliwość dostosowania zmian świateł do natężenia ruchu (tzw. zielona fala)

Podgląd monitoringu wizyjnego

„Zielona fala” na głównych skrzyżowaniach i kamery monitoringu w śródmieściu

Powstanie MSS było możliwe dzięki wygraniu przez Gliwice przetargu na 14-letnią rezerwację częstotliwości z zakresu 3,6 – 3,8 GHz (zorganizowanego przez Urząd Komunikacji Elektronicznej). Na pierwszy etap budowy MSS miasto wyasygnowało około 6 mln zł. Gliwicki samorząd jako pierwszy w Polsce realizuje tego typu przedsięwzięcie na tak dużą skalę.

Rozbudowa MSS może zostać dofinansowana w 85% ze środków Unii Europejskiej w ramach projektu „Silesia-Net – budowa społeczeństwa informacyjnego w subregionie centralnym”.

Regiony Stan gospodarki i atrakcyjność inwertycyjna

Górny Śląsk coraz bardziej zmienia oblicze

Wyobrażenie o Śląsku jako o czarnym regionie, gdzie głównie wydobywa się węgiel i produkuje stal długo jeszcze będzie pokutowało w świadomości Polaków. Jest to obraz coraz bardziej archaiczny, coraz bardziej mijający się z faktami. Na pierwsze miejsce wśród specjalności Górnego Śląska wysuwa się motoryzacja i przemysł maszynowy.

Gliwicki Opel i Fiat Auto Poland stały się jednymi z najlepszych fabryk w swych globalnych korporacjach. Na Śląsku produkuje się 80 proc. samochodów powstających w Polsce. Co drugi silnik Diesla używany na całym świecie wyposażony jest w filtr produkowany w fabryce w Gliwicach.

Niespełna 20 km od Katowic, w Łaziskach Górnych jest największa w Europie Środkowej fabryka komputerowej pamięci RAM. Co druga pamięć RAM, oraz co trzecia karta pamięci sprzedawana w Polsce pochodzi z Łazisk Górnych. Przed dwoma laty firma z Łazisk podjęła współpracę z japońską Toshiba, utworzyła też swój oddział w Dubaju. W Bielsku-Białej działa firma Avio Polska. Jest częścią grupy przemysłowej AVIO, która jest liderem w branży lotniczej na świecie. W Zawierciu produkuje się

takich potentatów telewizji kablowej jak UPC, czy telewizji satelitarnej.

Podobne przykłady dowodzące, że Śląsk zdecydowanie zmienia oblicze, można mnożyć. Z ponad 4,5 milionami mieszkańców dostarcza krajowi ponad 13 proc. Produktu Krajowego Brutto (PKB), co daje mu drugie miejsce w kraju. PKB w przeliczeniu na mieszkańca wynosi blisko 33 tys. zł i jest wyższe od średniej krajowej o 4 tys. zł.

Mniej węgla i stali

Procesy restrukturyzacyjne sprawiły, że systematycznie zmienia się struktura śląskiej gospodarki. Maleje udział w ciałach jeszcze państwowego górnictwa i już prywatnego hutnictwa. Jeszcze w latach 90-tych obie te branże zdecydowanie dominowały. Dzisiaj natomiast na czołowe miejsca wysuwają się branże: motoryzacyjna, elektromaszynowa, informatyczna i ener-

wielkość nie oznacza efektywności. Do tej pory nie opracowano listy najbardziej efektywnych na Śląsku firm, spójrzmy więc na tradycyjną listę największych.

W ubiegłym roku górnictwo (nie licząc lubelskiej kopalni Bogdanka) osiągnęło rentowność na poziomie ujemnym, (-0,7) i przyniosło stratę netto rzędu 167 mln zł.

W górnictwie paradoksalnie, rosną ceny węgla, koszty i płace, a spada wydobywanie (w ub. roku o 6 mln ton do 72 mln ton) i wydajność. Trudno więc dziwić, że klienci szukając tańszego węgla sięgają po importowany, głównie z Rosji. W ubiegłym roku import węgla podskoczył do 11 mln ton. Zobowiązania górnictwa urosły w ubiegłym roku o blisko 440 mln zł, do ponad 7 mld zł (!).

Z ostatnich opublikowanych danych wynika, że w tym roku, w styczniu górnictwo zarobiło niespełna 40 mln zł (przy 116 tys. zatrudnionych!) i poprawiło wskaźnik rentowności do 2,4. Był to jedyn środek srogiej zimy, trudno więc liczyć, że dalej będzie podobnie.

Nadzieja w firmach technologicznych

Wprawdzie na Śląsku węgiel będzie się wydobywał jeszcze przez kilkadziesiąt lat (może 30 lat, może 50), będą to jednak coraz mniejsze ilości. Strategia energetyczna Polski zakłada, że w roku 2030 udział węgla w produkcji energii wynosić będzie nie więcej niż 56 proc. lub mniej (dzisiaj 96 proc. wraz z brunatnym). Oczywiście więc jest, że górnictwo jest branżą

schyłkową. Tak działo się zresztą w całej Europie.

Śląsk okazuje się jednak atrakcyjnym miejscem do inwestowania, co widać po efektach osiągniętych przez Katowicką Specjalną Strefę Ekonomiczną (KSSE). Istnieje już 14 lat, zajmuje obecnie blisko 2 tys. ha w 21 gminach. Zdomowało się w niej 280 firm (z czego 100 firm działa, reszta w budowie). Łącznie firmy zainwestowały ponad 4 mld euro i zatrudniają 37 tys. pracowników.

Największe firmy w strefie to: Opel, zatrudniający ok. 3 tys. pracowników. Japońska NGK Ceramics, producent słynnych filtrów do Diesla zatrudnia 1600 osób, a także japońskie ISUZU Motors, producent silników wysokoprężnych, zatrudnia ponad 700 osób.

Po ubiegłorocznym spowolnieniu w KSSE znów zaczyna się ruch. Pierwszy tegoroczny kwartał strefa zakończyła 7 nowymi projektami. Nowi inwestorzy wydadzą w sumie ok. 500 mln zł i utworzą 450 nowych miejsc pracy.

Uaktywniają się także samorządy w Zagłębiu (część woj. śląskiego).

Czeladź, Jaworzno, Sosnowiec i Będzin uzbroją tereny, które chcą sprzedawać inwestorom. To część projektu o nazwie Gospodarza Brama Śląska, który ma na celu zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej województwa. W planach jest uzbrojenie 590 ha niezagospodarowanych terenów, na których przedsiębiorcy będą rozwijać biznes. Prace pochłoną 47 mln euro, z czego wsparcie unijne to 40 mln euro. Projekt daje szansę na aktywizację gospodarzą terenów poprzemysłowych.

W czołówce rankingu

Nie przywykli do autopromocji Ślązacy z pewnym zdziwieniem z opracowań Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową (IBnGR) dowiadują

Najniższe bezrobocie

Śląsk wciąż jest bardzo atrakcyjnym rynkiem pracy. W samej tylko aglomeracji śląskiej skupiającej 19 miast, żyje 2 mln osób. Udział osób w wieku produkcyjnym przekracza 65 proc. Bezrobocie z końcem ubiegłego roku wynosiło 8,9 proc. i było jednym z najniższych w Polsce (obok Mazowieckiego i Wielkopolskiego)

Największe firmy w regionie

Lp.	Firma	Liczba zatrudnionych (ok.)
1.	Arcelor Mittal Steel Poland	13 tys.
2.	Kompania Węglowa	65 tys.
3.	Tauron Polska Energia	27 tys.
4.	Jastrzębska Spółka Węglowa	24 tys.
5.	Jastrzębska Spółka Węglowa	19 tys.
6.	Południowy Koncern Energetyczny	12 tys.
7.	Południowy Koncern Energetyczny A	5,5 tys.
8.	Farmacol	2 tys.

się, że województwo Śląskie zajmuje pierwsze miejsce w rankingu atrakcyjności inwestycyjnej regionów.

Do mocnych stron województwa śląskiego autorzy raportu zaliczyli duże zasoby pracy. Koszty pracy są natomiast dość wysokie. Średnia płaca wynosiła w ub. roku ponad 3,7 tys. zł, (była wyższa od średniej krajowej o 330 zł, ale niższa niż w Warszawie). Mocną stroną jest też duży rynek zbytu (ponad 4,5 mln mieszkańców, blisko 80 proc. mieszka w miastach). Do plusów zaliczono także dobrą infrastrukturę gospodarczą, czyli mnogość przeróżnych izb, agencji gospodarczych itp. A także świetne położenie, na przecięciu głównych korytarzy komunikacyjnych kraju czyli A1 i A4.

Poprawiła się zdaniem IBnGR aktywność wobec inwestorów. W najbliższym czasie znacznie funkcjonować interaktywny portal dla inwestorów ([\[sile-sia.pl\]\(http://sile-sia.pl\)\), gdzie znajdują oferty i wszelkie informacje o nich a także o regionie.](http://www.invest-in.sile-</p>
</div>
<div data-bbox=)

Słabą stroną województwa jest poziom bezpieczeństwa (najgorszy w kraju) i niska wykrywalność przestępstw. To jednak zadanie nie dla władz gospodarczych, lecz dla policji

Województwo śląskie nie znalazło się natomiast w czołówce regionów atrakcyjnych dla działalności zaawansowanej technologicznie. W rankingu zajmuje 7 miejsce, po warszawskim, łódzkim, krakowskim, poznańskim, trójmiejskim i wrocławskim. Górny Śląsk ma wprawdzie dużą liczbę studentów, duże możliwości inwestowania w specjalnej strefie ekonomicznej, jednak konkurencji mają widać lepszą bazę naukowo-badawczą. Skoro jednak tak sporo firm high-tech osiedliło się w regionie, być może należy uznać, że siódme miejsce w kraju to również nieźle.

Barbara Mathes-Cieszewska

Gliwicki Opel i Fiat Auto Poland stały się jednymi z najlepszych fabryk w swych globalnych korporacjach. Na Śląsku produkuje się 80 proc. samochodów powstających w Polsce.

lasery optyczne, niemal nieznanne w Polsce, a rozechwytywane na świecie. W Rudzie Śląskiej od kilku lat rozwija się rodzima firma oplatająca światłowodami śląskie miasta, rozwija też system telewizji kablowej wraz z pełnym zestawem usług, a więc internetem, telefonem. Staje się poważnym konkurentem dla

getyczna. Górny Śląsk produkuje 20 proc. energii w kraju i zajmuje w tej dziedzinie pierwsze miejsce.

Wprawdzie w pierwszej dziesiątce największych firm w regionie wciąż znajduje się Mittal Steel Poland i wszystkie trzy spółki węglowe z Kompanią Węglową na czele, trzeba jednak pamiętać, że

Samorządy przejęły bardzo dużo zadań, mimo niewystarczających funduszy

cd. ze str. 11

Być może wynika to z naszych doświadczeń PRL-owskich, kiedy to państwo było czymś obcym, zamykali się w swoim gronie i nie uczestniczyli w życiu społecznym?

Prawdopodobnie w jakimś stopniu tak. Jednak generalnie jest taki trend, że jak jest dobrze, to nie udzielamy się. Partycypacja społeczna zaczyna się tam gdzie zapadają decyzje, które oburzają mieszkańców. Ludzie protestują gdy chodzi o założenie na przykład ochroniska dla osób wykluczonych. Przed laty w Katowicach duże protesty wzbudzała sprawa wysy-

piska odpadów. Były wtedy potrzebne rozmowy, konsultacje, negocjacje. Tam gdzie jest problem obywatele buntują się, zawiązują wspólnotę, która protestuje. Dość przykre jest to, że urząd stał się dla mieszkańców instytucją nieprzyjazną. Trochę się to zmienia, poprawia się jakość pracy biur obsługi mieszkańców, ale dalej wśród zwykłych ludzi panuje przekonanie, że tak naprawdę wielu rzeczy nie da się załatwić. Mieszkańcy zgłaszają wiele uwag krytycznych, że urzędnicy nieuprzejmi, że pisma wysyłane przez urząd zawierają niezrozumiałe urzędniczy żargon.

Na szczęście urzędy zaczynają do tego przywiązywać

wagę. Ostatnio robiliśmy badania jakości obsługi mieszkańców. Okazuje się, że powoli zaczyna się to zmieniać.

Który szczebel samorządu można byłoby najlepiej ocenić?

Trochę trudno porównywać, bo różne szczeble mają różne zadania. Najbliższy człowiekowi jest szczebel miasta i gminy. Ma najwięcej możliwości, kompetencji uprawnień i władzy. Szczebel powiatowy ma w swoim zakresie zagadnienia edukacji, sprawy dróg, ale nie jest tak blisko mieszkańców. Szczebel wojewódzki to z kolei myślenie strategiczne o tym co powinno się w województwie

zmieniać. Dlatego najlepiej rozwija się szczebel gminny.

A czy śląskie samorządy mają jakieś szczególne cechy, ze względu choćby na mnogość miast.

Może parcie ku tworzeniu Metropolii, które zaczęło się właśnie na Śląsku. To dość naturalne, że kilkanaście miast skupionych w aglomeracji śląskiej powinno ściślej ze sobą współdziałać, gromadzić fundusze na wspólne cele, na które nie stać pojedynczych miast.

Mamy też najwięcej powiatów grodzkich, czyli miast na prawach powiatu. W innych województwach są to zwykle pojedyncze miasta, na Śląsku

19, co pokazuje siłę dużych miast.

Śląskie samorządy mają też większą niż gdzie indziej skłonność do stowarzyszania się i współpracy. Od samego początku istnienia samorządów istnieje Śląski Związek Gmin i Powiatów, który jest instytucją prężnie działającą, ma znaczenie i uznanie w kraju.

Tworzenie przyjaznej przestrzeni publicznej to wielkie zadanie samorządu. W Katowicach się to nie udaje, bo centrum od lat czeka na modernizację, a odnowiony deptak na ul. Mariackiej jest wciąż martwy, co było do przewidzenia. Czy mamy ciekawsze przykłady?

Chociażby gmina Marklowice, mała gmina z budżetem rzędu 17 mln zł, ale zdobyła środki unijne na dofinansowanie projektu, który nazwano Tropikalna Wyspa. Zbudowano część obiektów, ma jeszcze powstać kompleks krytych basenów, które mają być ogrzewane ciepłem z kopalni. W centrum gminy zbudowany duży plac wydarzeń, zabaw, muszla koncertowa, kawiarnie. Kiedyś przez tę gminę się przejeżdżało i nie widać było w niej ruchu, to dzisiaj jadąc przez samo centrum Marklowic widać, że na Tropikalnej Wyspie wciąż coś się dzieje.

Rozmawiała **Barbara Mathes-Cieszewska**